

LETO XV. Stevilka 2
Jesenice, 12. januarja 1973

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE
— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vari — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železárja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev Železarne v letu 1972

Kadrovski sektor — oddelek za družbeni standard s tem sestavkom seznanja delovno skupnost Železarne o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarne v letu 1972. Železarna je v letu 1972 zgradila odnosno odkupila od gradbenih podjetij 105 stanovanj za reševanje stanovanjske problematike naših delavcev, ki še nimajo rešenega svojega stanovanj-

skega vprašanja. Z zgrajenimi stanovanji in z določenimi preselitvami (kombinacijami), je oddelek za družbeni standard s stanovanjsko komisijo pri DS Železarne, skušal rešiti čimveč zadev prosičev, ki so prišli v poštev za dodelitev stanovanj v okviru splošnega vrstnega reda prosičev stanovanj za leto 1972, na podlagi katerega se dodeljujejo vsa stanovanja,

katerih lastnik je Železarna. V letu 1972 smo uspeli prvič po osvoboditvi v celoti rešiti vsa stanovanjska vprašanja borcev NOV, ki so zaposleni v naši delovni skupnosti. Nekateri primere borcev NOV,

ki so vložili vloge za dodelitev stanovanj v letu 1972, pa bomo reševali z novo zgrajenimi stanovanji v letu 1973. V letu 1972 je bilo zgrajenih naslednje število stanovanj po kategorijah:

garsonjere	4 stanovanjske enote
enosobna stanovanja	3 stanovanjske enote
dvesobna stanovanja	73 stanovanjskih enot
trisosobna stanovanja	25 stanovanjskih enot
skupaj	105 stanovanjskih enot

(Nadalj. na 2. str.)

Rekordi v valjarni žice

V začetku in ob zaključku leta 1972 je glasilo Železár seznanjalo člane kolektiva o rekordnih dosežkih proizvodnje v valjarni žice. Ravno tako smo lahko zasledili pri raznih analizah, da mesečnega plana nismo dosegli. Na kraju, ko bomo naredili letno analizo, bomo ugotovili, da tudi letni plan ni izpolnjen. Pri izbiri vseh teh podatkov se bo marsikateremu članu kolektiva pričela porajati misel o neskladjih. Na eni strani rekordi, na drugi strani neizpolnjen letni plan. Zato je prav, da damo nekaj pojasnil, ki naj slehernemu bralcu, predvsem pa tistim, ki jim je ta valjarna tuja, pomagajo razjasniti te dileme.

V tem letu, dne 14. marca, bo minilo že šest let, odkar smo na progi Ø 450 mm izvaljali prva dva bluma v kvadrat dimenzije 55 mm. Šele leto dni kasneje je šla v poizkusni pogon celotna proga. Za vsakega nepoznavalca je to zelo dolga doba od pogona proge Ø 450 mm do celotne proge. Takoj moram povedati, da je celotna valjarna žice sestavljena iz več posameznih zaključenih delov

proge. Sama proga Ø 450 mm se sestoji iz treh konti-duo ogrodij, nato ji sledi konti proga Ø 320 mm z osmimi duo-ogrodji. Za tem je linijska proga Ø 270 mm s štirimi ogrodji. Na tej progi se prične že dvožilno valjanje, ki se nadaljuje do konca. Nato sledi konti proga Ø 300 mm z dvema ogrodjima. Za tem sta dve progi Ø 250 mm, vsaka po šest duo-

(Nadalj. na 2. str.)

Pomembno zmanjšanje porabe elektrod

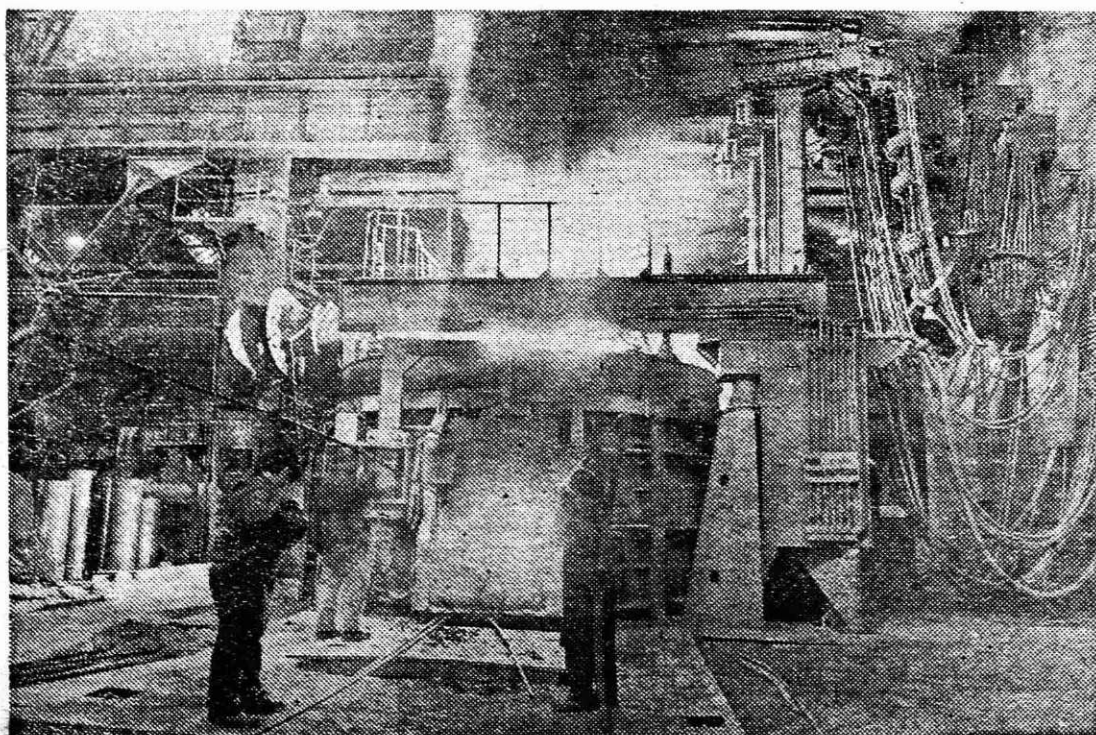
V obratu elektro jeklarna so v mesecu decembru minulega leta, zabeležili pomemben uspeh v pogledu izredno majhne porabe elektrod. Na električni peči ASEA je znašala poraba 4,64 kg na tono proizvedenega jekla, na LECTROMELT peči pa 4,41 kg na tono. Planirana povprečna uporaba je bila za posamezno peč 7 kg na tono proizvodnega jekla. Pomembno zmanjšanje porabe elektrod, je lep prispevek sodelavcev pri električnih pečeh k zmanjševanju proizvodnih stroškov.

Poleg dobre kvalitete elektrod so z dobrim in vestnim delom prispevali svoj delež k temu rezultatu vsi sodelavci od priprave vložka, talilcev, do delovodskega kadra. Delavci pri pripravi vložka so pazili, da med vložnim materialom ni bilo velikih kosov, ki bi pri vlaganju v peč lahko poškodovali elektrode. Seveda pa so s pazljivim in vestnim delom pri vlaganju v peč prispevali svoj delež vsi ostali sodelavci, ki so pri tem delu zaposleni do dobrega dela vseh talilcev in delovodij. Zaslužen pri tem uspehu je tudi sodelavec Vaclav PAULUS za dobro pripravo oziroma montažo elektrod.

Remontna dela v decembru

V decembru je bilo skupno programiranih sedemnajst večjih remontov strojnih naprav. Remontna dela so bila izvedena na enajstih napravah, odloženo pa je bilo pet remontov, na enem pa se dela še izvajajo. Naknadno sta bila uvrščena v program remonta še dva agregata, kar je bilo tekom meseca tudi izvedeno. Tako je bilo v mesecu decembru izvršenih trinajst remontov. Razen tega je bilo v mesecu decembru programirano še dvaintrideset enodnevnih remontov. Izvedenih pa je bilo devetintrideset enodnevnih remontov, v trajanju po osem do štirindvajset ur.

Odložitev remontov na posameznih napravah je bila pogojena z različnimi vzroki: tako zaradi potrebe proizvodnje, pomanjkanja delavcev, pa tudi zaradi pomanjkanja rezervnih delov. V mesecu decembru je skupina delavcev iz montaže nadaljevala dela na montaži cestnih odbojnikov na novi cesti na odseku Vrhnika—Postojna in smo zaradi tega morali preložiti remontna dela na žerjavu v lužnici na Javorniku. Ravno tako so bili v tem mesecu korišćeni še zadnji dnevi letnih dopustov, kar je stanje še poslabšalo. Kljub temu pa so bila zadovoljivo izvedena vsa opravljena remontna dela. S. T.

Sodelavci v elektrojeklarni so v decembru pomembno zmanjšali porabo elektrod

Izvršitev letnega programa remontov proizvodnih agregatov

V letu 1972 je bilo programiranih kar 243 večjih remontov na proizvodnih agregatih. Enodnevnih remontov v trajanju od osem do 24 ur, je bilo skupno programiranih 342 ali bolje rečeno vsak dan en remont. Ko pregledujemo dosežene uspehe v proizvodnji, moramo napraviti tudi bilanco dela vzdrževalcev na področju izvajanja remontnih del na proizvodnih agregatih.

Analiza opravljenega dela nam kaže zadovoljivo sliko, kar je razvidno tudi iz spodnjih podatkov. Od 243 planiranih večdnednih remontov je bilo v predvidenem času, z manjšimi odstopanji izvršenih 179 ali 73,6 %. Zaradi raznih vzrokov, kot so potrebe proizvodnje, pomanjkanje rezervnih delov, je bilo preloženih 64 remontov, ali v odnosu na plan 26,4 %. Med letom pa smo izven mesečnih programov izvedli še 64 remontov, kar predstavlja isto,

kolikor smo jih preložili. Tako je bilo v letu 1972 skupaj izvedenih 243 remontov, ali natančno toliko, kolikor je bilo planiranih. Tako je bil program remontov 100 % izpolnjen.

Analiza enodnevnih remontov pa nam pokaže nekoliko slabšo sliko. Od 342 planiranih enodnevnih remontov je bilo med letom izvršenih le 325 ali 95 % planiranih. Vzroki za odstopanje od plana so predvsem v tem, ker so bili (Nadaljevanje na 6. strani)

Reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev ...

(Nadalj. s 1. str.)

V zgoraj navedeni prikaz so zajeta odkupljena stanovanja na Jesenicah, C. Toneta Tomšiča 70/d (5 stanovanj), C. Toneta Tomšiča 70/c (22 stanovanj), C. maršala Tita 70 (2 stanovanja), C. maršala Tita 2 (50 stanovanj), Cesta C. Tavčarja 4 (2 stanovanja) in C. Franceta Benedičiča 2/a (24 stanovanj).

V letu 1972 je bilo skupno rešenih (nova stanovanja in kombinacija) naslednje število prosilcev:

garsonjere	23
enosobna stanovanja	26
dvosobna stanovanja	101
trosobna stanovanja	30

Skupaj 180 prosilcev

V prikaz so zajeti tudi prosilci, ki jim je bilo dodeljeno stanovanje v stanovanjskem stolpišču Gorica — Jesenice, C. Franceta Benedičiča 2/a in bodo predvidoma vseljiva do konca meseca januarja 1973. Začasne rešitve, zamenjave stanovanj (enakovredne) in obračunani delavci, niso upoštevani v tem prikazu.

Dodelitev stanovanj po kvalifikacijah:

NK	— prosilcev
PK	24 prosilcev
KV	102 prosilca
VK	33 prosilcev
U-2	3 prosilci
U-3	6 prosilcev
U-4	4 prosilci
U-5	8 prosilcev

Ssukpaj 180 prosilcev

V letu 1972 je bilo vloženih 242 vlog za dodelitev stanovanj, ki bodo po predhodnem točkovanju osebnih in stanovanjskih pogojev prosilcev, uvrščeni v splošni vrstni red prosilcev stanovanj za 1. 1973. Splošni vrstni red prosilcev stanovanj pa bo posredovan v obravnavo delovni skupnosti predvidoma v mesecu maju 1973. Vseh vlog za dodelitev stanovanj pa je bilo do 31. decembra 1972 vloženih odnoso še nerešenih 607.

Iz posredovane problematike o reševanju stanovanjskih vprašanj delavcev Železarn je razvidno, da z zgrajenimi stanovanji ne moremo kriti vseh potreb po stanovanjih v Železarni, odnosno se nam primanjkljaj iz leta v leto povečuje. Menim, da bomo v naslednjih letih mo-

rali angažirati vsa razpoložljiva finančna sredstva za gradnjo stanovanj, če bomo hoteli primanjkljaj po stanovanjih zmanjšati, da o dokončni rešitvi tega problema v Železarni sploh ne govorimo. Pri tem pa bomo morali

strogo upoštevati izhodišča sprejetega programa stanovanjske gradnje za obdobje 1973—1976, ki ga je na svoji zadnji seji, dne 28. decembra 1972, sprejel in potrdil tudi DS Železarn.

Franci Pirc

Rekordi v valjarni žice

(Nadalj. s 1. str.)

ogrodij. Iz zadnjega ogrodja teče valjanec s hitrostjo 20 m/sek., do navijalcev, kjer se ogromna dolžina valjanca navije v kolobar z zunanjim premerom 1200 mm.

Ker pa je to vroča valjarna, stoji pred progo dvoredna Custodis peč za ogrevanje vložka — blumov, katerih dimenzija je kvadr. 135 mm ali kvadr. 1300 mm v dolžini 1800 mm.

Vse proge poganjajo asinhronski elektro motorji in je le na nekaterih ogrodivih možna delna regulacija obratov. Torej tu ni ogrodja, kjer bi služila za pogon vodna turbina kot v starih valjarnah. Vodne turbine je moderna tehnologija čisto izpo-

drinila, saj z njimi ne bi mogli dosegati velikih hitrosti. Pri tem pa naj tako povem, da so danes opremljene še bolj moderne valjarne z istosmernimi sinhronskimi elektromotorji, kar je za tehnologijo valjanja še bolj ugodno.

Celotna valjarna je razporejena v precejšnji dolžini prostora, kar je zelo neugodno za tehnološki proces valjanja. Vsa ogrodja z reduktorji, kot še nekatere druge dele, je dobavila firma Danielli iz Italije. Celotni strošek za izgradnjo takšne valjarne s planirano letno proizvodnjo 100.000 ton je bil zelo ugoden. Zato je do realizacije izgradnje v takšnem obsegu tudi prišlo. Vendar

pa je celotna valjarna že od vsega začetka kot dojenček, ki je nedonošenček in ga je potrebno imeti v inkubatorju. To poudarjam še zato, ker pri nas na Jesenicah mislimo, da se na vsakem agregatu mora vse narediti, pa je to možno ali ne. Da je to resnično povem samo naslednji primer. Pri nas valjamo na tej progi avtomatska jekla, čeprav je na gotovih vtihih tudi do 40 % odvzema. V zahodni Nemčiji pri podjetju Südwestfalen — Hagen valjajo na bolj moderni progi la jekla, vendar je lahko odvzem na posameznih vtihih maksimalno do 25 %. Kar čudili so se kakšni strokovnjaki smo. Pri tem pa jim nismo povedali, da je pogon proge Ø 250 mm prek jermen-transmisije. Takšen pogon v svetu niti v kovaški ali tekstilni industriji ne uporabljajo več kljub temu, da je bil včasih najbolj razširjen. Neštokrat se zgodi, da motor teče, jermen se vrti, ogrodje odnosno valji pa mirujejo. Če bi jim še to razložil, potem bi jim gotovo zastal dih.

S tem primerom je prikazano s kakšnimi težavami se srečujemo vsakodnevno valjavci in mehaniki ter elektro vzdrževalci. Le skupni napori in zavest vseh teh posluževalcev rodi takšne uspehe. Zato smo leta 1971 in 1972 že dosegli letno proizvodnjo 100.000 ton in jo celo presegli. Vloženi denar že daje svoje sadove. Prepričan sem, da bomo želi posejani trud vseh tistih, ki so se odločili v takratnih razmerah za takšno progo. Seveda pri tem kot sem že omenil, moramo posvečati tej progi več pozornosti.

Težnjo k tem ciljem nam tudi dokazujejo rezultati — rekordi. Mesečna proizvodnja v decembru leta 1972 v teži 11.424 ton, ali dnevni rekord 5. decembra v teži 594 ton, ali dninski rekord dne Dolžna — Vilman v teži 203 tone, le dajejo upanje v čim boljše izkoriščanje proizvodnih agregatov. To nam tudi dokazuje visoka zavest vseh zaposlenih v tem obratu, saj je disciplina pri koriščenju obratovalnega časa na zelo visoki ravni.

Ob menjavi dnine ni čutiti predaha in valjanec nenehno grizejo valji, pa čeprav se večkrat tudi upira. Da je to res, dokazuje tudi članek delavca tov. Demca, o delovni disciplini v Železarni.

Ob sklepu še razlaga vsem tistim, ki mislijo, da se v tej valjarni lahko valja razdrobljeni dimenzijski program. Lahko se, vendar moramo takoj vedeti, da bo proizvodnja na leto močno pod 100.000 ton in da bodo proizvodnji stroški zelo narasli. To pa je zelo slab prispevek k naši stabilizaciji gospodarstva.

Naš cilj mora biti: v okviru združenega podjetja delitev programov in čim boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet. Ob vsem tem pa naj bi dobili v okviru možnosti čim kvalitetnejši proizvod.

Z. Č.

Pismo predsednika ZKJ in izvršnega biroja predsedstva Zveze komunistov Jugoslavije, je poleg mnogih drugih problemov in vprašanj, spodbudilo tudi pomembne družbeno politične premike na področju kulture, predvsem v pogledu opredelitve kulture kot enega izmed področij združenega dela in jasne idejne opredelitve kulture v socialistični samoupravni družbi. Tako opredelitev povsem spreminja dosedanje razmerje med kulturo in družbo pa tudi med kulturo in državo in seveda tudi med kulturo in politiko. Samoupravni položaj kulture odpira kulturi bistveno nove, zgodovinsko še neizkoriščene možnosti. Spoznati, pravilno oceniti in postopno uresničevati te možnosti v kulturi kot sestavnemu delu naše samoupravne socialistične demokracije je danes temeljna naloga vseh naprednih sil v kulturi, še posebno pa idejno politične avantgarde Zveze komunistov. Samoupravni položaj kulture namreč omogoča množičnejšo in neposrednejšo udeležbo delavskega razreda v kulturi. Seveda ta prisotnost delavskega razreda v kulturi ne pomeni isto kar je pomenilo največkrat doslej, da smo delavski razred smatrali samo kot objekt prosvetljevanja in kulturnega vzgajanja. Delavski razred v tem samoupravnem položaju kulture mora pomeniti kulturni subjekt, mora pomeniti resničnega samoupravljalca in soustvarjalca kulturne politike.

V boju za neposrednejšo udeležbo delavskega razreda v kulturi kot področju združenega dela

Tudi v dosedanjih razgovorih o kulturi smo večkrat postavljali zahtevo za samoupravni položaj kulture, ki pa ga največkrat zgodovinsko perspektivno nismo povsem razumeli. Prisotnost delavskega razreda pri upravljanju kulture in oblikovanju kulturne politike smo jemali preveč formalistično, nemalokrat pa so se za tem skrivali tudi ozki individualni ali ožji skupinski interesi. Za nekatere je bilo namreč lažje pridobiti večji delež za svojo dejavnost mimo samoupravno konstituirane kulture, kakor uveljaviti svojo zahtevo in jo kakovostno in količinsko opravičevati pred širokim samoupravnim telesom, ki bo na osnovi javnega delovanja brez dvoma bolj objektivno ocenil resnične potrebe, kakovost in pomembnost take ali drugačne dejavnosti v primerjavi z drugimi. Tak način reševanja bi tudi kmalu odkril nepreverjene in napihnjene programe pa mnogokrat tudi neodgovorno razmetavanje denarja. Seveda pa bo v tem samoupravnem položaju kulture potrebna tudi stalna bitka za socialistično in humanistično vsebino kulturnega ustvarjanja. Kajti ne smemo si domišljati, da že sam samoupravni položaj kulture sam po sebi zagotavlja to.

Ko govorimo o samoupravnem položaju kulture, moramo predvsem vedeti, da gre pri tem najpogrejš za osvoboditev kulture od države in državne administracije, ki po svoji uveljavljenosti reže kulturi kruh. Ravno ta odvisnost kulture, je

pogosto ustvarjala napačne predstave o kulturi kot »neproduktivni sferi«, ki se ima za svoj obstoj zahvaliti bolj ali manj prosvetljenemu mecenu, njegovemu razumevanju za družbeno pomembnost kulture in podobno. V takem položaju kulture pa je zelo pogosto prihajala do izraza znana politika pritiskov, osebnih zvez, takšne ali drugačne naklonjenosti posameznim kulturnim vejam ali njihovim nosilcem, ne glede na končni učinek in koristnost tako naložnega družbenega denarja. Zato je povsem razumljiv boj naprednih sil za to, da se kultura samoupravno konstituirata kot samostojno področje združenega dela v okviru samoupravnih družbenih odnosov v katere vstopajo delavske množice, delovni človek, delavski razred, kot samoupravni ustvarjalci kulturne politike. To pa pomeni rušenje tisočletje trajajočega zgodovinskega zidu, ki je ločeval in odtrgal delavski razred od kulture in ki je bil med delavskim razredom in kulturnimi ustvarjalci, ki so zaradi tega tudi izgubljali stik z množicami in se izgubljali v razne odtujene in vase zaprte skupine.

Samoupravno konstituiranje kulture si danes ne smemo zamisljati kot dovršeno dejanje, temveč šele kot začetek zgodovinskega procesa. Čeprav smo pred dvema leti z ustanovitvijo temeljnih kulturnih skupnosti postavili pravni okvir naše kulturne samouprave, se kultura zaradi tega še ni osvobodila vseh etatističnih vezi, niti ni še zaživela svoje samoupravno življenje. V tem prehodnem obdobju je nevarno, da se še prisotnim etatističnim težnjam pridružijo različni novi centri družbene moči, tehnokracije in podobno. Nekaj tega je več ali manj prisotnega v mnogih temeljnih kulturnih skupnostih pa tudi v naši jeseniški. Nedvomno se takrat nismo dovolj zavedali, da se z ustanavljanjem kulturnih skupnosti pričena samoupravno konstituiranje kulture. Skoraj dveletno delovanje kulturne skupnosti v naši občini ne pomeni v tem pogledu nobenega premika, niti občutnejših prizadevanj, da bi delovnega človeka bolj vključevali v samoupravni proces kot soustvarjalca kulture. Te krivde pa ne gre pripisovati samo temeljni kulturni skupnosti, ki ji že ob njenem nastanku subjektivne sile niso posvečale dovolj pozornosti, še manj pa v njenem dveletnem delovanju, razen nekaj neuspešnih poskusov lanske jesen. Nasprotno, v tem obdobju je prišlo znatraj kulturne skupnosti celo do oženja vpliva širšega kroga ljudi na kulturno politiko in razdeljevanje družbenih sredstev.

Najbrž je ob vsem tem odveč trditi, da je bitka za samoupravne odnose v kulturi odvisna ravno od uspešnega ali neuspešnega funkcioniranja kulturnih skupnosti. To pa pomeni, da bomo morali brez odlašanja kulturno skupnost okrepiti oziroma jo formirati po delegatskem sistemu, kj naj poleg kulturnih ustvarjalcev zagotovi večjo prisotnost delovnih ljudi iz temeljnih organizacij združenega dela po principu njihovega finančnega prispevka za kulturo. To pa bo pomenilo tudi čvrsto bazo za močnejše idejne tokove v kulturi oziroma za socialistično in humanistično vsebino kulture in za okrepitev boja za politično in družbeno zavest delovnih ljudi. To pa je danes temeljna naloga naprednih sil na področju kulture in še prav posebno njihove idejnopolične avantgarde Zveze komunistov.

Izvršitev programa skupne in blagovne proizvodnje ter odprave v decembru in letu 1972

IZVRŠITEV PROGRAMA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZVODNJE TER ODPRAVE V DECEMBRU 1972

Del. enota	SKUPNA PROIZVODNJA			BLAGOVNA PROIZVODNJA			Odprava
	program	izvršitev	%	program	izvršitev	%	
Plavž	12.600	12.156,3	96,5				
SM jeklarna	26.700	25.528,1	95,6				
El jeklarna	15.000	14.439,8	96,3				
Livarne	140	151,8	108,4	50	52,0	104,0	52,0
Šamotarna	1.430	1.318,9	92,2	300	199,2	66,4	199,2
TALILNICE:	55.870	53.594,9	95,9	350	251,2	71,8	251,2
Blum.-štekel	47.000	41.350,9	88,0	6.700	6.178,4	92,2	6.660,6
Profilarna	1.300	1.274,6	98,0	1.290	1.269,2	98,4	1.254,5
Valj. žice	9.950	11.341,6	114,0	3.600	4.460,8	123,9	4.246,8
Lahke proge	2.400	2.752,1	114,7	220	223,6	101,6	220,3
VALJARNE BELA:	60.650	56.719,2	93,5	11.810	12.132,0	102,7	12.382,2
Valjarna 2400	8.080	8.013,6	99,2	8.000	7.921,8	99,0	8.110,0
Jeklovlek	1.600	1.910,3	119,4	1.600	1.891,4	118,2	1.813,4
VALJARNE JVK.:	9.680	9.923,9	102,5	9.600	9.813,2	102,2	9.923,4
Hladna valj.	2.530	2.584,6	102,2	2.470	2.499,4	101,2	2.511,1
Zičarna	5.300	5.442,6	102,7	3.460	3.548,5	102,6	3.485,2
Zebljarna	925	914,8	98,9	915	905,0	98,9	929,7
Elektrode	1.130	1.059,0	93,7	1.125	1.053,3	93,6	990,0
Prašek	70	74,1	105,9	70	72,0	102,9	75,0
PREDELOV. OBR.:	9.955	10.075,1	101,2	8.040	8.078,2	100,5	7.941,0
SKUPAJ:	136.155	130.313,1	95,7	29.800	30.274,6	101,6	30.497,8
Tuja pred. — It.		188,4			188,4		32,7
Tuja pred. — prof.		201,4			201,4		201,4
ZELEZARNA:	136.155	130.702,9	96,0	29.800	30.664,4	102,9	30.731,9

Planirane proizvodnje za dom je 135 ton, izvršene pa 203,2 toni.

IZVRŠITEV DRUŽBENEGA PLANA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZ. TER ODPRAVE ZA LETO 1972

Del. enota	SKUPNA PROIZVODNJA			BLAGOVNA PROIZVODNJA			Odprava
	družb. plan	izvršitev	%	družb. plan	izvršitev	%	
Plavž	160.000	141.880,6	88,7				
SM jeklarna	320.000	309.075,2	96,6				
El jeklarna	180.000	162.006,0	90,0				
Livarne	1.600	1.746,5	109,2	600	620,4	103,4	620,4
Šamotarna	20.000	16.524,8	82,6	3.500	3.704,6	105,8	3.704,6
TALILNICE:	681.600	631.233,1	92,6	4.100	4.325,0	105,5	4.325,0
Blum.-štekel	546.400	505.877,4	92,6	75.150	82.298,9	109,5	82.214,0
Profilarna	20.000	12.062,8	60,3	19.900	12.028,8	60,4	11.422,6
Valj. žice	110.000	100.728,6	91,6	32.880	32.026,8	97,4	31.875,1
Lahke proge	33.000	33.943,5	102,9	4.750	3.144,0	66,2	3.141,1
VALJARNE BELA:	709.400	652.612,3	92,0	132.680	129.498,5	97,6	128.652,8
Valjarna 2400	100.000	98.970,9	99,0	99.100	98.323,4	99,2	96.500,7
Jeklovlek	19.000	18.917,8	99,6	19.000	18.845,6	99,2	18.686,6
VALJARNE JVK.:	119.000	117.888,7	99,1	118.100	117.169,0	99,2	115.187,3
Hladna valj.	30.000	29.479,9	98,3	29.920	28.975,3	96,8	29.099,7
Zičarna	66.500	60.674,8	91,2	44.880	39.410,6	87,8	39.657,5
Zebljarna	11.000	11.764,3	106,9	10.900	11.636,9	106,8	11.838,5
Elektrode	14.600	13.179,9	90,3	14.530	13.126,8	90,3	13.242,5
Prašek	1.500	702,7	46,8	1.500	694,2	46,3	599,6
PREDELOV. OBR.:	123.600	115.801,6	93,7	104.730	93.843,8	92,2	94.437,8
SKUPAJ:	1.633.600	1.517.535,7	92,9	356.610	344.836,3	96,7	342.602,9
Tuja pred. — It.	9.000	1.825,6	20,2	9.000	1.825,6	20,2	1.506,5
Tuja pred. — prof.		1.409,5			1.409,5		1.409,5
ZELEZARNA:	1.642.600	1.520.770,8	92,6	365.610	348.071,4	95,2	345.518,9

Planirane proizvodnje za dom je 2.390 ton, izvršene pa 2.222 ton.

Leto 1972 nismo zaključili preveč uspešno

V skupni proizvodnji imamo 116.065 ton manjka ali 7,1 %, v blagovni proizvodnji pa 11.774 ton ali 3,3 % v odnosu na družbeni plan brez tuje predelave. Izpolnjevanje skupne in blagovne proizvodnje po delovnih enotah je prikazano v naslednji tabeli:

(Nadalj. na 4. strani)

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

DEŽURNA SLUŽBA

	telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 13. januarja inž. Miroslav Noč, vzdrževanje	873	754
NEDELJA, 14. januarja inž. Stanko Čop, talilnice	328	76-538
PONEDELJEK, 15. januarja dr. inž. Marjan Gabrovšek, TKR	380	732
TOREK, 16. januarja inž. Martin Sketa, TPD	240	81-238
SREDA, 17. januarja Jože Košir, transport	451	84-022
CETRTEK, 18. januarja Marjan Mrak, elektrojeklarna	884	81-012
PETEK, 19. januarja inž. Franc Gasar, strojno vzdrževanje	952	81-604

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure zjutraj do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

PERSONALNE VESTI

V mesecu decembru je bilo sprejetih 52 delavcev, delovno razmerje je prenehalo 50 delavcev.

STAROSTNO SO BILI UPOKOJENI: Janez BENET — 1917, gradbeno vzdrževanje, 31 let v ZJ; Valentin BRANC — 1917, valjarna 2400, 30 let v ZJ; Ciril KAPUS — 1914, PIV energija, 36 let v ZJ; Anton POGACNIK — 1914, VEN, 35 let v ZJ; Ivan SIMON — 1915, profilna valjarna, 27 let v ZJ.

ODSLI NA ODSLUZENJE VOJASKEGA ROKA: Drago BABIČ — 1953, jeklovlek, Meho DAUTOVIČ — 1953, plavž, Radišlav KOVACEVIČ — 1953, hladna valjarna, Fehim MEDIC — 1953, plavž, Pejo PONJAVIČ — 1954, VEN, Anton SOLCE — 1954, livarna, Stojan STOIMENOV — 1954, jeklovlek.

IZKLJUČENI SO BILI: Mijalče ARSOV — 1954, valjarna Bela, Vukan BANOVIČ — 1950, šamotarna, Dušan BANOVIČ — 1951, elektro jeklarna, Janez BEDEK — 1957, strojne delavnice, Silvo CINKELJ — 1946, valjarna Bela, Sadik DELIĆ — 1954, valjarna Bela, Drago DIDOVIČ — 1952, jeklovlek, Selim GLUHIĆ — 1950, OTK, Dragan HRASTEK — 1952, strojno vzdrževanje, Jane JANEV — 1954, elektro jeklarna, Jože KAVČIČ — 1945, elektro jeklarna, Ismet KOVAČ — 1955, valjarna žice, Arif KOVACEVIČ — 1940, valjarna žice, Gajo KOVACEVIČ — 1935, varnostna služba, Mehmed KOVACEVIČ — 1946, elektro jeklarna, Dane MILEV — 1951, elektro jeklarna, Mirsad MISTRIĆ — 1954, elektro jeklarna, Dušan NAKOV — 1954, šamotarna, Roman OBID — 1923, plavž, Bogomir PODGORNIK — 1952, strojno vzdrževanje, Ljubo RADULOV — 1951, martinarna, Jože SPORIŠ — 1954, žičarna, Risto STOICOVSKI — 1951, elektro jeklarna, Jovica STOJANOVIČ — 1940, žičarna, Zoran STOJANOVIČ — 1950, elektro jeklarna, Bogdan STRGAR — 1947, strojno vzdrževanje, Ibrahim ŠABIĆ — 1938, valjarna Bela, Jane TRAJČEV — 1954, martinarna, Zarfija VOJNKOVIČ — 1953, valjarna Bela, Anton ZORKO — 1929, žičarna.

OBVESTILO

Oddelek za družbeni standard kadrovskega sektorja železarne Jesenice, obvešča vse interese za nakup garaž, da bo gradbeno podjetje SAVA prodalo 4 garaže v stolpiču na Jesenicah, c. T. Tomšiča 70/c. Orientacija je, da bi omenjene garaže kupili stanovalci omenjenega stolpiča, odnosno drugi delavci Železarne. Interesenti naj se javijo na upravi gradbenega podjetja SAVA do 20. t. m., kjer bodo dobili tudi ustrezna pojasnila.

Kadrovskega sektorja

VABILO NA PREDAVANJA DRGMIT-a

DRGMIT prireja v Kazini na Jesenicah predavanja in sicer: v torek 16. januarja ob 18. uri:

PRISPEVEK K STUDIJU OBLIKE IN PORAZDELITVE SVINČA V LITEM JEKLU — predava dipl. inž. Anton Razinger iz raziskovalnega oddelka.

INFORMACIJA O MOŽNOSTI IZDELAVE JEKLA V ELEKTRICNI PEČI, predava dipl. inž. Joža Arh iz raziskovalnega oddelka.

Torek 30. januarja ob 18. uri dipl. inž. Brudar RESEVANJE TOPLOTNE DIFERENCIALNE ENAČBE Z NELINEARNIMI ROBNIMI POGOJI S POMOCJO RACUNALNIKA — UPORABA V PRAKSI dipl. inž. Aleksander Jezeršek PRIMERJAVA PROIZVODNIH IN TEHNOLOŠKIH KARAKTERISTIK SENDZIMIR IN KVARTO OGRODJA ZA HLADNO VALJANJE.

K udeležbi vabi

odbor DRGMIT-a

Vse manj starega železa za železarne

Problem organizacije in zbiranja sekundarnih surovin, zlasti vse večja deficiranost starega železa kot ene izmed osnovnih surovin za železarne in livarne, kar ima za posledico iz leta v leto večji uvoz starega železa, so bili povod, da je redakcija »Privrednega pregleda« organizirala sestanek po tem vprašanju.

Sestanka, odnosno razgovora za »okroglo mizo« so se udeležili najvidnejši predstavniki in strokovnjaki iz te dejavnosti med ostalimi tudi predstavnik zvezne gospodarske zbornice — odbora za odpadne surovine in predstavnik Združenja jugoslovanskih železarn.

Dne 16. in 17. oktobra je bila v informativnem gospodarskem dnevniku »Privredni pregled« pod naslovom »Potrebe velike — briga enostranska« ter v glasilu poslovnega združenja za preskrbo industrije z odpadnimi surovinami »Odpadne surovine« št. 76 pod naslovom »Nema starog gvozdja«, objavljena reportaža o tem razgovoru.

Ocene in ugotovitve ter gledanja na posamezne probleme med udeleženci razgovora so se v mnogočem razlikovale. Sestanek je izvenel v priporočilu predstavnika gospodarske zbornice za čim intenzivnejše zbiranje starega železa in ugotovitvi, da so se podjetja za zbiranje odpadnih surovin orientirala na zbiranje iz gospodarskih izvorov, za zbiranje iz negospodarstva in oddaljenih krajev pa niso ekonomsko zainteresirana.

Vsekakor sta omenjena članka zelo zanimiva in aktualna za vse, ki so po svoji službeni dolžnosti zadolženi za preskrbo s starim železom iz domačega tržišča, saj nakazujejo perspektivo, ki se za jugoslovanske železarne ne kaže preveč rožnata, če se situacija ne bo izboljšala.

Obstajata dva osnovna problema, čeprav tudi tretjega, to je vpašanje cene, ne smemo zanemariti. Prvi problem je nesorazmeren porast porabe starega železa v odnosu do razpoložljivega železa, na to je vplivala gradnja električnih peči, tako v okviru jugoslovanskih železarn, kakor tudi pri podjetjih, ki niso članice našega združenja in nadalje vse večja poraba starega železa v livarnah. Že sedaj porabijo livarne okrog 90.000 ton najkvalitetnejšega starega železa, v bližnji prihodnosti pa računajo, da se bo poraba dvignila na okrog 200.000 ton.

Drugi problem pa je v samem zbiranju starega železa.

Na omenjenem sestanku, ki ga je organiziral »Privredni pregled«, so bile tudi v tem pogledu ocene in mnenja različna. Na žalost ocene in mnenja niso bile podkrepljene s številkami.

Čeprav nas železarje zanima samo staro železo, to je, koliko ga zberejo podjetja za

promet z odpadki, koliko ga prejmejo železarne, koliko se ga proda dugim koristnikom itd., je za oceno celotne te dejavnosti v gospodarstvu važna tudi celotna situacija.

V 75. številki »Odpadne surovine«, pod naslovom »Naši bilanci — promet odpadnih materiala u 1971 godini« je podana obširna problematika te dejavnosti v našem gospodarstvu na podlagi podatkov dostavljenih odboru za odpadne materiale PKJ in na podlagi uradne statistike (obrazec TRG-22 — za promet na veliko). Citirani podatki so sestavni del članka in jih bomo v nadaljevanju tudi uporabljali čeprav se med podatki odbora za odpadne materiale in podatki uradne statistike pojavljajo znatne razlike zaradi različnega zbiranja in razvrščanja podtkov.

S prometom z odpadnimi surovinami se ukvarja v SFRJ 92 podjetij, ki imajo 322 odkupnih postaj in 5431 zaposlenih. Od tega imamo v SRS dva odkupna podjetja z 90 odkupnimi postajami in 1048 zaposlenimi, kar pomeni, da pride v Slovenijo ena odkupna postaja na okrog 225 kv. km in 19.200 prebivalcev, v ostalih republikah pa pride ena odkupna postaja na okrog 1015 kv. km ter 81.000 prebivalcev.

V letu 1971 je bilo zbranih v SFRJ 865.075 ton raznih odpadkov, to je, 42 kg na prebivalca, v SR Sloveniji pa 263.350 ton, odnosno 152 kg na prebivalca, povprečje 42 kg pa se v ostalih republikah zmanjša na vsega 32 kg na prebivalca.

Zbrane količine po odkupnih postajah v povprečju v SR Sloveniji in ostalih republikah ne izkazujejo ogromnih razlik. Tako je bilo zbranih v SR Sloveniji v povprečju na odkupno postajo 2920 ton sekundarnih surovin, od tega 1800 ton starega železa in ostružkov, v ostalih republikah pa v povprečju 2600 ton vseh sekundarnih surovin, od tega 1700 ton starega železa in ostružkov.

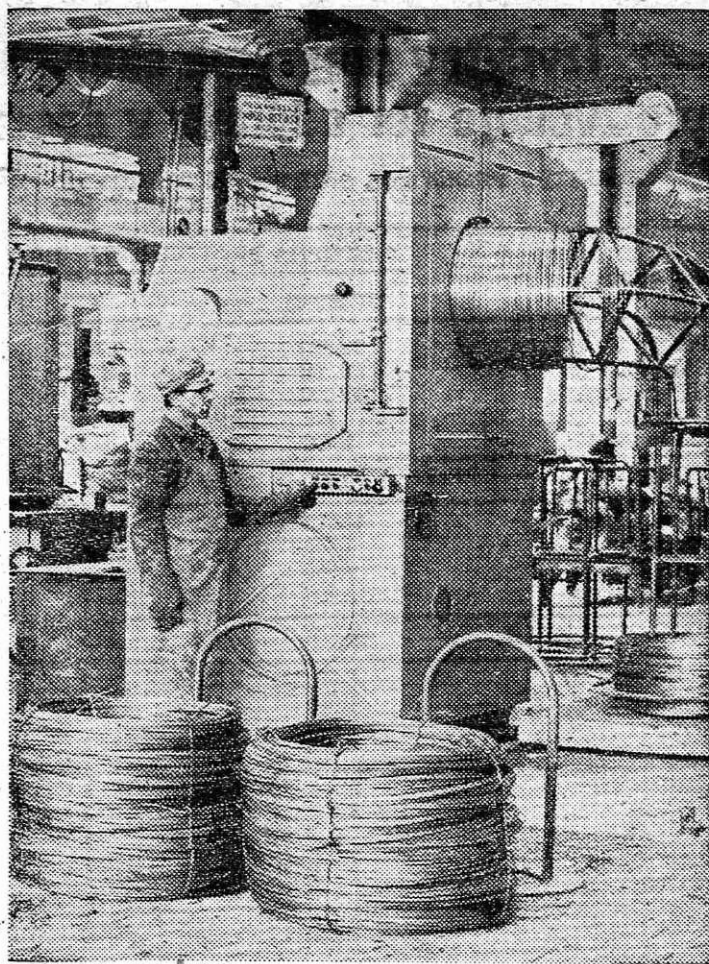
Čisto drugačna pa je slika, če preračunamo zbrane količine na zaposlenega. V SR Sloveniji je bilo v povprečju na zaposlenega v dveh organizacijah za zbiranje odpadnega materiala zbranega okrog 250 ton sekundarnih surovin na leto, od tega 154 ton starega železa in ostružkov, v ostalih republikah pa le 112 ton sekundarnih surovin, od tega okrog 73 ton starega železa in ostružkov.

Na žalost mi niso na razpolago celoviti podatki pa mi zato ni mogoče dati

slike po posameznih republikah. Toda že iz podanega je dovolj jasno razvidna razlika v posameznih učinkih v SR Sloveniji, kjer obstojata samo dve močni organizaciji za promet s sekundarnimi surovinami z 90 odkupnimi postajami, ki dobro pokrivajo ves teren ter ostalimi republikami z 90 organizacijami in nedovoljno razvejano odkupno mrežo.

V letu 1971 je bilo odkupljeno 556.698 ton starega železa in ostružkov, od tega okrog 75 % iz gospodarskih organizacij ter le okrog 24 odst. iz negospodarstva. Od te količine sta zbrali dve podjetji v SR Sloveniji 162.006 ton to je, okrog 29,2 odst. Da bi lahko približno realno ocenili uspešnost v zbiranju odpadnega železa, bom uporabil podatek o porabi jekla v letu 1970 (revija Čelik, št. 39/1972) in sicer: SFRJ 2.658.000 ton, od tega v SR Sloveniji 496.000 ton, odnosno ostale republike 2 milijona 162.000 ton. Iz tega izhaja, da je bilo v SR Sloveniji zbranega okrog 32,6 % od

(Nadaljevanje na 10. strani)

Žičarski stroj HERBORN 9. in 11. stopnje

Leto 1972 nismo zaključili preveč uspešno

(Nadalj. s 3. str.)

DELOVNA ENOTA	SKUPNA PROIZVODNJA			BLAGOVNA PROIZVODNJA		
	Družbeni plač	Izvršitev	+ —	Družbeni plan	Izvršitev	+ —
TALILNICE	681.600	631.233	— 50.367	4.100	4.325	+ 225
VALJARNE BELA	709.400	652.612	— 56.788	132.680	129.499	— 3.181
VALJARNE JAVORNIK	119.000	117.889	— 1.111	118.100	117.169	— 931
PREDELOVALNI OBRATI	123.600	115.801	— 7.799	101.730	93.843	— 7.887
ŽELEZARNA SKUPAJ	1.633.600	1.517.535	—116.065	356.610	344.836	—11.774

V skupni proizvodnji zaostajajo talilnice, valjarne Bela in predelovalni obrati, medtem ko so valjarne Javornik zaostale le za 1.111 ton in to valjarna debele pločevine za 1.029 ton ter jeklovlek za 82 ton, za kar jim gre vse priznanje.

Podobna je slika za blagovno proizvodnjo kjer prednačijo predelovalni obrati s 7.886 tonami in valjarne Bela s 3.181 tonami manjka.

Za mesec december so značilni trije rekordni dosežki in to: rekordna proizvodnja valjarne žice 11.341 ton, rekordna proizvodnja jeklovleka 1.910 ton in najvišja doslej ustvarjena realizacija 130.275.239 N din. Dobra je tudi blagovna proizvodnja, saj smo s 30.664 tonami za 864 ton presegli planirano proizvodnjo.

Analiza po obratih:

TALILNICE:

Talilnice zaostajajo za programom 2.275 ton, za družbenim planom pa 5.280 ton. Zelo je zaostala za programom SM jeklarna in to kar 1171 ton, sledita ji elektrojeklarna s 560 tonami minusa ter plavž s 443 tonami minusa.

Na plavžu so vzroki za nedoseganje programirane proizvodnje v netočnosti tehtnic v objektu št. 30, v uporabi zeniškega koksa z 1,8 % S in v 57 kratnem zaviranju peči zaradi elektro in mehanskih okvar vsipnih voz.

V martinarni so vzroki v izredno slabi kvaliteti starega železa, večji količini grodlja v vložku (preko 60 %), slabi kvaliteti grodlja (visok Si in S), ter enkratnim daljšem zastoju zaradi pomanjkanja mazuta.

V elektrojeklarni sta glavna vzroka redukcija električnega toka in pomanjkanje starega železa.

VALJARNA BELA:

Največ — sta k , manjku 3930 ton na programirano skupno proizvodnjo prispevala bluming s 3982 tonami in štekel s 1634 tonami. Vzroki za tako velik izpad v skupni proizvodnji so valjanje večje količine kvadrata 120 mm za profilne valjarne, pomanjkanje valjev, na blumingu, kar je imelo za posledico kampanjsko valjanje in 5-dnevno obratovanje s težjo okvaro na valjčnicah pri slabškarjah.

Omeniti je treba rekordno proizvodnjo valjarne žice 11.341 ton, ter dobro delo profilnih valjarn, ki so z

dobro preskrbo z vložkom, jeklovleku omogočile rekordno proizvodnjo.

VALJARNE JAVORNIK:

Kljub delnemu pomanjkanju naročil in bolj zahtevnemu programu je valjarna 2400 izpolnila svoje obveze.

Jeklovlek je z dobrim delom v zadnjem četrtletju, posebno pa v mesecu decembru močno zmanjšal manjko in je zaostal za letnim planom le za 82 ton.

PREDELOVALNI OBRATI:

Dobro sta delali žičarna in hladna valjarna. Medtem ko je žebeljarna za malenkost zaostala za programom, je elektroodni obrat zaostal za 5,6 % vsled premika v tanjši dimenzijski asortiment in večje odsotnosti.

Sk

Samoupravni organi v preteklem tednu

11. seja delavskega sveta združenega podjetja Slovenske železarn

Predsednik delavskega sveta združenega podjetja Slovenske železarn Tomaž Ertl, dipl. polit. je sklical 11. sejo delavskega sveta v torek 26. decembra 1972 v Ravnah na Koroškem in kot osrednjo točko dnevnega reda predlagal program proizvodnje, realizacije in izvoza združenega podjetja Slovenske železarn za leto 1973.

V prvi točki dnevnega reda so obravnavali izvrševanje sklepov prejšnje seje delavskega sveta in ugotovili, da se sklepi zadovoljivo izvajajo. S tem v zvezi so vzeli na znanje tudi informacijo o odloku izvršnega sveta Slovenije o formiranju posebnega poslovnega sklada združenega podjetja, generalnemu direktorju pa so naročili, da za prihodnjo sejo delavskega sveta pripravi poročilo o vzrokih nedoseganja fizičnega obsega plana za leto 1972.

Program za leto 1973 so sprejeli, vendar so naročili

generalnemu direktorju, da na naslednji seji poroča o rešitvi oskrbovanja železarn Store z gredicami.

V nadaljevanju seje so obravnavali informacije generalnega direktorja o urejanju likvidnosti v združenem podjetju in v zvezi s tem odobrili najetje nekaj kreditov. Vzeli so na znanje tudi informacijo o delu komisije združenega podjetja za uveljavljanje ustavnih dopolnil ter odobrili pripojitev gostinskega podjetja ŽELEZAR k železarni Jesenice.

12. seja delavskega sveta Železarn

V soboto, 30. decembra 1972 je bila 12. seja delavskega sveta Železarn, ki je imela dva dela: prvi delovni in drugi svečani del seje.

V prvem delu seje so obravnavali predlog o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela v Železarni. Ugotovili so, da se je velika večina delovnih skupin, ki so obravnavale predlog odbora za uveljavljanje ustavnih dopolnil v več variantah odločila za 3. varianto, v kateri so predvidene naslednje temeljne organizacije združenega dela v Železarni: tališnice, valjarne, predelava ter vzdrževanje, energija in transport. Na podlagi tega so sprejeli sklep o proglasitvi ustanovitve prej naštetih štirih temeljnih organizacij združenega dela v Železarni, nato pa so še imenovali za vršilce dolžnosti direktorjev TOZD individualne izvršilne organe Železarn in sicer: za tališnice Avgusta Karbo, dipl. inž., za valjarne Ivana Arzenška, dipl. inž., za predelavo mag. Petra Kunca, dipl. inž.

in za vzdrževanje, energijo in transport Bogomila Homovca.

Nato so še sklenili, da do konstituiranja TOZD opravljajo funkcijo upravljanja dosedanja organi samoupravljanja skladno z določili statuta, da se mora pripraviti temeljni samoupravni sporazum, ki ga bodo obravnavale delovne skupine, da se po njihovem soglasju prek delegatov samoupravni sporazum podpiše in da se izvedejo volitve v organe samoupravljanja po novi organizaciji najkasneje do 31. maja 1973. Že v januarju pa je treba sklep o ustanovitvi temeljnih organizacij združenega dela priglasiti pri okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani.

V drugem svečanem delu seje je glavni direktor podal poročilo o uspehih poslovanja tovarne v minulem letu.

19. seja odbora za življenjske pogoje in rekreacijo

Predsednik odbora za življenjske pogoje in rekreacijo Janez Kavčič je sklical 19. sejo odbora v sredo, 27. decembra 1972 zlasti z namenom, da pred sejo delavskega sveta Železarn obravnavajo rezultate javne razprave o predlogu stanovanjske izgradnje v obdobju do 1976. leta in zaradi odobritve nekaterih izredno plačanih dopustov oziroma denarne pomoči za praznovanje novoletne jelke.

Rezultati javne razprave o srednjeročnem programu stanovanjske gradnje v železarni Jesenice in v občini Jesenice so bili ugodni in so ga vse delovne skupine, ki so program obravnavale, tudi podprle in sprejele, zato so sklenili, da bodo delavskemu svetu Železarn predložili, naj tudi za leto 1973 sprejme 8 % stanovanjski prispevek.

V nadaljevanju seje so obravnavali izredno plačane

dopuste in so sklenili, da bodo delavskemu svetu Železarn predlagali, da jim odobri določeno kvoto izredno plačanih dopustov, iz katere bi črpali dopuste dokler ne bo pripravljen program za leto 1973. Iz kvote za leto 1972 pa so odobrili nekaj izredno plačanega dopusta za sodelujoče pri pokalu Vitranc, pri kurirskem smuku, pri Fis-a tekovanju in smučarskih tekih v Bohinju in za mladinsko

hokejsko reprezentanco.

Sklenili so, da bodo prihranjena sredstva, ki so bila namenjena za prosvetno kulturno in športno dejavnost namenili v sklad za otroško varstvo občine Jesenice. Teh sredstev je nekaj prek 30.000 dinarjev. Nato so odobrili še nekaj denarne pomoči klubu zdravljenih alkoholikov za poravnavo stroškov plenarnega zasedanja in za praznovanje novega leta ter društvu prijateljev mladine, otroškemu oddelku splošne bolnice na Jesenicah in varovancem zavoda Fr. Bergelja prav tako za praznovanje novega leta.

Skupna seja odbora za poslovno politiko in odbora za plan in finance

Na skupni seji odbora za plan in finance ter odbora za poslovno politiko, kateri so prisostvovali tudi vsi direktorji tovarne, ki jo je sklical predsednik odbora za poslovno politiko dipl. inž. Vito Gričar v sredo, 27. decembra 1972, so obravnavali plan za leto 1973, predlog pogodbe o poslovno tehničnem sodelovanju z »Meblo« Nova Gorica ter reševali tekoče zadeve.

Plan za leto 1973 so sprejeli in sklenili, da ga bodo z določenimi stališči posredovali delavskemu svetu Železarn v potrditev in sprejem. (Glej zapis o seji delavskega sveta Železarn z dne 28. 12. 1972.)

Predlog pogodbe s tovarno pohištva »Meblo« iz Nove Gorice so sprejeli. Nato so odobrili nekaj odpisov razlik, ki so nastale pri poslovanju z inozemskimi partnerji, večinoma zaradi napak pri fakturiranju in za Železarno ne predstavljajo nobene škode. Odobrili so tudi, da se sedanja vrednost likvidirane livne jame v martinarni krije iz doseženega dohodka, prav tako pa tudi sedanja vrednost likvidiranih osnovnih sredstev na plavžu.

Seja sveta DE predelovalni obrati

Predsednik sveta DE predelovalni obrati Rok Globočnik je za 22. december sklical redno sejo. Dnevni red je obsegal pet točk.

Šef delovne enote dipl. inž. Franček Vičar je prisotnim povedal, da so bili vsi sklepi razen enega izpolnjeni. Tretji sklep, sprejet na prejšnji seji, ki govori o pravilnosti ocenitve vseh štirih obratov, ostane v veljavi, dokler na SEOP ne bodo izdelali nove metodologije.

V nadaljevanju seje je predsednik komisije za proizvodnjo tov. Sodja posredoval obširno in izčrpno problematiko za oktober in november, po posameznih ob-

ratih. Na seji je bil prisoten tudi dipl. inž. Avgust Karba, direktor za proizvodnjo, ki je sodeloval v razpravi in govoril o proizvodnem načrtu za leto 1973. Tudi v letu 1973 lahko pričakujemo težave in bo treba večkrat menjavati proizvodni program. Organizatorjem proizvodnje je svetoval, naj pregledajo situacijo in ugotovijo, kaj bi lahko še napravili in kako bi odpravili pomanjkljivosti, ki niso vezane na nove investicije.

Prisotni, ki so sodelovali v razpravi, so največ govorili o proizvodnem načrtu za leto 1973, predsednik DE Rok Globočnik pa se je zanimal, kakšne ukrepe predvidevajo na področju varčevanja in zmanjšanja stroškov ter za povečanje proizvodnje. Kot je povedal šef DE dipl. inž. Vičar, bodo o teh problemih razpravljali na sestanku obratovodij in analizirali stroške ter ugotovili, na katere stroške lahko vplivajo.

Razpravi o proizvodni problematiki za november in oktober ter o načrtu za leto 1973 je sledilo poročilo predsednika komisije za nagra-

jevanje, dipl. inž. Mlakarja. Svet DE je bil ob koncu seje seznanjen še z nekaterimi organizacijskimi spremembami, nato pa je bilo sprejetih pet sklepov. V sklepih je med drugim poudarjeno, da morajo za izpolnjevanje planskih obveznosti vsi predhodni obrati oskrbeti pravočasno ter v zadostnih količinah ustrezne vložne surovine, to je TV žico in TVT. Prodajni oddelki naj razen tega oskrbi naročila v asortimentu, ki bo bližji planiranemu. Četrty sklep, ki ga je sprejel svet DE govori o premiji na izpolnjevanju planskih obveznosti in predlaga spremembo tako, da bi količino spremeni v obračunsko težo. S tem bi poleg količine premiali tudi kvaliteto, medtem, ko sedanji sistem v večji meri poudarja le količino. V kolikor pa uvedba obračunske količine ni možna, pa predlagajo za osnovo prodajno ceno odnosno realizacijo. Odobrena je bila tudi sprememba normativa v žičarni in delovno mesto »žičar LF mokri« — 3 osebe z veljavnostjo od 1. januarja 1973.

11. seja delavskega sveta Železarn

Predsednik delavskega sveta Železarn dipl. inž. Emil Ažman je sklical 11. sejo delavskega sveta v četrtek, 28. decembra 1972 in predlagal kot osrednjo točko dnevnega reda plan za leto 1973 in program stanovanjske graditve do leta 1976. Poleg teh še redne točke kot so pregled sklepov zadnje seje, poročila odborov in reševanje tekočih zadev.

Plan za leto 1973 so po temeljiti razpravi sprejeli skupaj s stališči, ki sta jih delavskemu svetu Železarn posredovala odbor za poslovno politiko ter odbor za plan in finance. Stališča k planu za 1973 so naslednja:

1. Delavski svet Železarn ugotavlja, da je plan za leto 1973 realen in ga je z dobrim delom mogoče doseči, treba pa bo poostri tehnološko in delovno disciplino ter organizacijo dela.

2. Vsako odstopanje od plana v negativni smeri bo imelo za posledico poslabšanje rezultata poslovanja. Naše delo moramo usmeriti predvsem v to, kako doseči ali preseči planirane naloge v okviru danih sredstev, zaposlenih, surovin itn., zato bo vsako odstopanje na slabše brez zboljšanja na drugih mestih vodilo k poslabšanju celotnega rezultata. Nujno bo treba spremljati odstopanja od plana in že ob prvih odstopanjih ugotoviti vzroke, ne za opravičevanje odstopanj, temveč za njihovo odpravo in zboljšanje poslovanja. Leto 1973 v izvajanju plana ne bo lahko, prav vsi moramo prispevati k njegovi izpolnitvi.

3. Podrobne plane, ki bodo na podlagi tega plana sestavljeni za obrate, je treba dostaviti obratovodstvom, ki so dolžni seznaniti vse delovne skupine o zadolžitvah, ki jih plan postavlja pred vse delovne skupine v obratu.

4. V prihodnjem oz. nastajajočem letu je treba nujno razpravljati o smernicah plana sestankih delovnih skupin pred sprejemom plana, po možnosti pa je treba že pred

sprejemom plana delovnim skupinam posredovati tudi osnovne količinske pokazatelje plana.

5. Delavski svet smatra, da je treba predvsem tistim obratom, ki imajo bistveno povečan plan v odnosu na leto 1972, posvetiti večjo pozornost in nuditi prednost tako s strani vzdrževanja kot pri reševanju kadrovskih vprašanj.

Obravnavali so program stanovanjske graditve za obdobje 1973—76 in so se z njim strinjali ter ga potrdili. Ugotovili so, da je plan usklajen s programom, ki ga je sprejela skupščina občine Jesenice in po odloku predvideva minimalno stopnjo prispevka 6 % od skupnega zneska sredstev, iz katerih se plačujejo prispevki iz osebnega dohodka. Na podlagi stališč večine delovnih skupin v tovarni, ki so program obravnavale, pa so sklenili, da bo Železarna v letu 1973 obračunavala 8 % prispevek od bruto osebnega dohodka, če pa bi pri doseganju dohodka nastopile težave bo delavski svet med letom zmanjšal prispevek na prispevek določen z občinskim odlokom.

V nadaljevanju seje so na podlagi rezultatov javne razprave sprejeli in potrdili:

- pravilnik o varovanju poslovne tajnosti,
- pravilnik o informiranju,
- pravilnik za podelitev Pantzove nagrade in

- spremembe statuta Železarn v zvezi s pripojitvijo gostinskega podjetja ŽELEZAR k Železarni.

(Dalje na 6. strani)

Izvršitev letnega . . .

(Nadalj. s 1. str.)

remonti odloženi, zato ker so bili proizvodni agregati v boljšem stanju kot smo pričakovali. V posameznih primerih smo od planiranih dveh ali treh enodnevnih re-

montov na mesec opravili samo enega ali dva in tako omogočili proizvodnji izpolnjevanja mesečnih proizvodnih nalog.

Mesečni pokazatelji izvajanja remontov so naslednji:

VEDNEVNI REMONTI:

me- sec	pla- nirani	izve- deni	%	odlo- žene	izven pro- grama	izvede- no skupno	%
1.	20	13	65	7	14	27	135
2.	29	16	55,1	13	9	25	86,2
3.	16	15	93,7	1	4	19	118,2
4.	47	21	77,7	6	3	24	88,8
5.	21	15	76,2	6	6	21	100
6.	21	13	62,2	8	1	14	70
7.	23	17	73,9	6	1	17	73,9
8.	8	6	75	2	10	16	200
9.	18	15	83,8	3	5	20	111
10.	20	18	90	2	8	26	130
11.	23	18	78,3	5	2	20	91,3
12.	17	12	70,6	5	2	14	87,5

ENODNEVNI REMONTI:

mesec	planirani	izvedeni	%
1.	23	23	100
2.	23	22	95,2
3.	28	28	100
4.	21	19	90
5.	22	22	100
6.	29	26	89,6
7.	32	31	96,8
8.	37	33	89,1
9.	27	26	96
10.	31	26	83,9
11.	33	27	81,8
12.	42	39	91

Iz podatkov je razvidno, da so vzdrževalci uspešno opravili svoje delo. Zaradi precejšnjega pomanjkanja delavcev na vzdrževanju, smo angažirali na remontnih delih tudi druga podjetja, tako so na remontih sodelovali tudi delavci iz Metalne Maribor, Hidromontaža Maribor, Kovinoservis Jesenice, Elim Jesenice, KOP Bled, Kovinska Kranj, IMP Ljubljana in

Iskra Kranj. Delavci teh podjetij so nam prišli na pomoč povsod tam, kjer z lastnimi vzdrževalci nismo bili kos sprejetim nalogam. Po vsej verjetnosti bomo tudi v letu 1973 to pomoč še pogosteje potrebovali, če bomo hoteli zadovoljivo in v postavljenih rokih izvajati vsa remontna dela. Domači vzdrževalci so namreč vse bolj angažirani na rednem vzdrževanju proizvodnih naprav.

11. seja DS Železarne

(Nadalj. s 5. strani)

Nato so odobrili, da se prihranjena sredstva na propagandi in reklami v višini 15.000 dinarjev prerezdelijo v sklad skupne porabe namenjeno za otroško varstvo v jeseniški občini. Odboru za življenjske pogoje in rekreacijo so odobrili, da do zaključnega računa odobrava izredno plačane dopuste kot doslej na osnovi realnih potreb in možnosti v okviru Železarne.

V samoupravne organe železarskega izobraževalnega centra so imenovali svoje predstavnike, finančnega direktorja Mitjo Medveščka so izvolili za delegata v poslovni odbor ljubljanske banke, podružnica Kranj, generalnega direktorja združenega podjetja Slovenske železarne Gregorja Klančnika pa za člana izvršilnega odbora ljubljanske banke, kot predstavnika gorenjske regije.

Časovni pregled obratovanja in zastojev - december 1972

Obrat	Čisti čas obratovanja		Skupni zastoji		Vzdrž. zast.		Normativ zastojev
	letu 71	dec. 72	letu 71	dec. 72	letu 71	dec. 72	
Plavž I	97,78	97,01	2,22	2,99	0,60	2,91	0,25
Plavž II	90,09	98,33	0,72	1,67	0,48	1,06	0,25
Aglomeracija	—	42,77	—	19,55	—	10,23	10,00
SM peči	—	58,57	—	6,91	—	0,97	3,00
ASEA	84,32	87,55	10,70	4,84	3,00	1,07	3,00
LECTROMELT	78,92	87,67	15,50	5,89	4,74	2,10	5,00
TALILNICE:	87,78	78,65	7,29	6,97	2,21	3,05	4,30
Bluming	69,46	75,47	26,16	24,52	9,10	7,63	8,00
Stekel	27,43	23,72	3,78	2,65	0,57	0,39	2,00
Valjarna žice	54,08	69,71	37,34	30,28	14,68	10,88	12,00
Valjarna 2400	54,70	48,21	14,70	19,88	2,85	6,53	4,00
Jeklovlek	50,20	52,83	16,40	11,99	4,24	1,67	3,00
VALJARNE:	54,17	53,99	19,68	17,86	6,27	5,42	5,80
Hladna valjarna	42,41	42,04	29,37	33,92	16,94	3,18	6,00
Žičarna	54,50	53,19	21,21	21,12	9,68	4,17	6,00
Elektrodni	37,70	37,72	15,60	12,81	0,63	1,88	3,00
Zebljarna	37,90	42,47	28,98	12,96	4,30	4,02	3,00
PREDELOVALNI:	42,08	43,85	24,83	20,20	7,17	3,31	4,50
Talilnice	87,78	78,65	7,29	6,97	2,21	3,05	4,30
Valjarne	51,17	53,99	19,68	17,86	6,27	5,42	5,80
Predelovalni	42,08	43,85	24,83	20,20	7,17	3,31	4,50
ŽELEZARNA:	60,31	58,83	17,27	15,01	5,12	3,92	4,87

Zastoji v mesecu decembru 1972

TALILNICE:

Na plavžih so bila v tem mesecu izvedena nekatera večja popravila, zato je tudi čisti čas obratovanja nižji od ostalih mesecev v tem letu. Na plavžu I je bilo za 21 ur in 40 minut takih popravil, na plavžu II pa za 7 ur in 50 minut. Ostalo so bili tehnološki zastoji, predvsem menjava ter čiščenje šob in nastavkov.

Na aglomeraciji ni bilo večjih zastojev. Vzdrževalni zastoji praktično ne presegajo normativ, pojavljajo pa se kot v prejšnjih mesecih pogoste okvare na sitih 123, 170 in 171. Skupni zastoji so v decembru za 3,49 manjši kot v novembru. Temu primerno se je povečal tudi čisti čas obratovanja.

V martinarni je bilo največ zastojev zaradi popravil dna peči 4,23 %, ostali pa so bili zaradi vročih popravil in pomanjkanja vložka.

Na EP ASEA in LECTROMELT so vzdrževalni zastoji pod normativom. Razen prekoračitve remontov, ni večjih skupnih zastojev.

VALJARNE:

Valjarna bluming ima za 2,46 % skupnih zastojev manj kot v mesecu novembru. Vzdrževalni zastoji so pod normativom.

Valjarna žice ima tokrat vzdrževalne zastoje pod normativom kar za 1,12 %, medtem ko skupni zastoji 30,28 % v primerjavi s prejšnjimi meseci v letu 1972 predstavljajo zadovoljiv uspeh.

V valjarni 2400 je tokrat občutiti porast vzdrževalnih zastojev na 6,53 % ali povečanja v primerjavi z mesecem novembrom za 3,91 %. Vzrok za to je treba iskati predvsem na okvarah peči, zlomih valjčnic in verige. Temu primerno so se tudi povečali skupni zastoji in zmanjšal čisti čas obratovanja (glej tabelo).

Jeklovlek ima v tem mesecu najmanjši odstotek vzdrževalnih zastojev, le 1,67 %, kar je sploh najmanj v letu 1972.

PREDELOVALNI OBRATI:

V hladni valjarni so vzdrževalni zastoji pod normativom in na istem nivoju kot

v mesecu novembru. Odstotek skupnih zastojev 33,92 % pa je tudi tokrat višji zaradi pomanjkanja delovne sile.

Žičarna ima vzdrževalne zastoje pod normativom in za 2,84 % nižje kot v mesecu novembru. Mehanske okvare pa še pogostoma nastopajo na strojih Vaughn 1500, Herborn 9, Herborn 19, HIC + Gerh. in Deco M. Najvišji odstotek skupnih zastojev je tudi tu predvsem zaradi pomanjkanja delovne sile 5,06 % in dopustov 7,09 %.

Elektrodni obrat ima vzdrževalne zastoje pod normativom, skupni zastoji 12,81 % pa so za 3,89 % višji kot v mesecu novembru, kar se pozna pri čistem času obratovanja.

Zebljarna je v porastu z vzdrževalnimi zastoji za 1,02 odstotka nad normativom, medtem ko je odstotek skupnih zastojev na nivoju meseca novembra.

ŽELEZARNA:

Največja razlika je pri vzdrževalnih zastojih, ki so za 1,78 % nižji od meseca novembra, skupni zastoji in čisti čas obratovanja pa so približno na istem nivoju.

Sestanki delovnih skupin

TALILNICE

27. decembra 1972 in 5. januarja 1973 sta se na plavžu sestali delovni skupini Koželj in Guzelj — Golba. Poslušali so informacijo o požarni varnosti in menili, da so takšna predavanja zaželjena tudi z drugih področij. Delovna skupina Guzelj — Golba pa je obravnavala proizvodno problematiko in ponovno zahtevala ureditev higienskih prostorov.

VALJARNA BEJA

V dneh od 25. do 29. decembra so se v obratu Javornik I. sestale delovne skupine Mežnarc, lahke

proge, ter Benedičič in Zupan iz adjustaže. Poklicni gasilec tov. Ferčej je delovne skupine seznanil z navodili za uporabo sredstev za suho gašenje požarov. Na sestanku delovne skupine Mežnarc, so za člana sindikalnega odbora predlagali tov. Rejca, sicer pa so na vseh sestankih razpravljali o proizvodni problematiki, na sestanku delovne skupine Mežnarc pa tudi o delovni disciplini zaposlenih delavcev.

VALJARNE JAVORNIK

27. in 28. decembra so imeli sestanke delovne skupine Arnež, Lavtižar in Židan. Vse tri delovne

skupine so razpravljale o proizvodni problematiki in planu za leto 1973. Strinjajo se s predlogom oziroma sklepom sveta DE valjarn, da je treba rešiti problem utesnenosti delovnih prostorov v brusilnici.

HVZ

21. in 28. decembra sta se sestali delovni skupini Cerkovnik in Ravnikar, na strojnem vzdrževanju HVZ. Na sestankih so znova in zelo odločno zahtevali ureditev skladišča v HVZ. Na sestanku 28. decembra je tov. Kejžar posredoval tudi odgovor glede te problematike in povedal, da bo lokacija določena v prvem četrtletju 1973. Delovna skupina Ravnikar je bila seznanjena tudi s problematiko požarne varnosti in z uporabo sredstev za gašenje požarov.

Rubrika za vas

Sodelavci-ravnalci iz adjustaže valjarne štekel so nam poslali spodnje pismo, v zvezi s tem pa smo prosili oddelek za nagrajevanje pri sektorju za ekonomiko in organizacijo za ustrezno razlago, ki jo posredujemo v nadaljevanju.

Delamo v adjustaži valjarne štekel na Javorniku kot ravnalci pločevine. Moti in boli nas, ker se nam zdi, da smo za svoje delo preizkušeni, kajti razvrščeni smo v peto grupo. Zaradi težkega fizičnega dela in zapršenosti smo že večkrat opomnili, da bi morali biti ocenjeni vsaj za eno grupo višje.

Preko rok posameznega ravnalca gre mesečno od 60 do 70 ton pa tudi več ton. Če upoštevamo, da ena plošča tehta 32 do 36 kg, kar je odvisno od debeline, potem si lahko vsak sam zamišlja koliko plošč prevzdigne ravnalec, da doseže svojo normo 60 ton. Razen tega pa je med ploščami okujina, ki jo v obliki prahu vdihavamo ravnalci kar se pozna na izpljunku in črnih nosnicah.

Na ravnalnih strojih dalj časa ostane le malo delavcev. To so večinoma mladi pred odsluženjem vojaškega roka, po odsluženju pa se nihče več ne vrne na to delovno mesto. Če pa na to delo pride začasno delavec iz drugega obrata v katerem imajo remont ali drugačen zastoj, vsak izjavi, da na tem delovnem mestu ne bi delal za noben denar.

Pristojna komisija je našo zahtevo za izboljšanje grupe zavrnila, vendar pa menimo, da ni ravnala prav. Ne vemo kakšne kriterije je pri tem imela komisija zato predlagamo, da člani komisije pridejo med nas in se pri delu sami prepričajo kako delamo in ali smo upravičeni do višje grupe. Prepričani smo, da bodo imeli drugačno mnenje. Nočemo nekaj kar ni upravičeno, zahtevamo pa tisto, kar nam glede na težino dela pripada.

Ravnalci iz adjustaže
valjarne štekel — Javornik

ODGOVOR

Na vprašanje ravnalcev iz adjustaže valjarne štekel, ki ga je posredovalo uredništvo Železarnja oddelku za nagrajevanje dajemo sledeče pojasnilo:

Iz vprašanja je razvidno, da so problematični ravnalci v splošnem, čeprav se po delovnem mestu ločijo na sledeči delovni mesti:

8275 D-3 (KV) 5 os. I. ravnalec V. kateg.

8258 D-2 (PK) 4 os. II. ravnalec IV. kateg.

Ob izvedbi prve kategorizacije, ki je bila uveljavljena v Železarni s 1. 2. 1968, je bilo delovno mesto I. ravnalca ocenjeno s IV. kategorijo, II. ravnalca pa z II. kategorijo. V normativu, ki velja od 1. 9. 1969 dalje, je že izvršena sprememba za I. ravnalca in to v V. kategorijo, ki se do danes, kljub kasnejšim organizacijskim spremembam ni spremenila.

Kategorija za delovno mesto II. ravnalca se je spremenila dvakrat. Prvič pri organizacijski spremembi 30. 4. 1971 (prenos iz valjarne 1300 pod adjustažo štekel). Druga sprememba iz III. v IV. kategorijo pa je bila izvršena po sklepu 17. redne seje komisije za kategorizacijo z veljavnostjo od 1. 1. 1972. Na isti seji je komisija obravnavala tudi predlog za spremembo kategorije za delovno mesto I. ravnalec iz V. v VI. kategorijo. Ob primerjanju z zahtevnejšimi delovnimi mesti ravnalcev palic v jeklovleku, je predlog odklonila. Uradno obvestilo je bilo posredovano preko oddelka za nagrajevanje pod številko 79/72-DT/BL dne 24. 11. 1972, obratovodstvu valjarne Bela.

V pojasnilu navajamo, da je komisija strokovni organ delavskega sveta Železarnje, ki ima po poslovniku pravico dokončne odločitve o kategoriji slehernega delovnega mesta v Železarni in v njene odločitve nimamo pravice posegati. Če je fluktuacija prav na delovnih mestih ravnalcev tako izrazita, je znak, da tam ni možno dobiti delavcev pod pogoji normalnega nagrajevanja in bi lahko prišel v poštev dodatek za deficitarnost poklica, ki ga predvideva čl. 48 pravilnika o ustvarjanju in delitvi osebnih dohodkov.

Sektor za ekonomiko in organizacijo — oddelek za nagrajevanje

KOLENDAR PROSTIH IN DELOVNIH SOBOT V LETU 1973

Mesec	proste sobote	delovne sobote
Januar	13., 20., 27.	6.
Februar	10., 17.	3., 24.
Marec	10., 17., 24., 31.	3.
April	21., 28.	7., 14.
Maj	12., 19., 26.	5.
Junij	9., 16., 23.	2., 30.
Julij	14., 21., 28.	7.
Avgust	11., 18., 25.	4.
September	8., 22.	1., 15., 29.
Oktober	6., 13., 20., 27.	—
November	10., 17.	3., 24.
December	8., 22., 29.	1., 15.

Sindikalni občni zbori

SAMOTARNA

Občni zbor sindikalne organizacije je bil 23. decembra v Radovljici. Poleg članov sindikata iz šamotarne sta se občnega zbora udeležila šef delovne enote talilnic dipl. inž. Stanko Čop ter član predsedstva tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarnje Karel Pogačar.

Daljšemu poročilu predsednika sindikalnega odbora v katerem je bila analizirana obratna problematika je sledila razprava. Postavljena so bila vprašanja glede ogrevanja in perspektive šamotarne. Večina razpravljavcev je razpravljala o delovnih pogojih, ki so težki, tov. Catak pa je načel vprašanje manjših požarov, ki se pojavljajo v zadnjem času, ko so začeli uporabljati mazut. Glede mazutnih naprav je nekaj več povedal tov. Krmelj. Obratovodja tov. Potokar in šef DE talilnic inž. Čop sta obširneje govorila o sedanjem stanju šamotarne in njeni rekonstrukciji.

Tov. Pogačar je govoril o samoupravljanju ter o vlogi delovnih skupin, ki na svojih sestankih obravnavajo vse tekoče informacije. Nadalje tov. Pogačar opozarja člane sindikata na pravice, ki jih vsebuje statut, zakoniti predpisi ter ustavna dopolnila. Omenjal je še nagrajevanje, ki za šamotarno ni bilo najbolj ugodno, v zadnjem času pa se stanje popravlja. Po razpravi so izvolili nov sindikalni odbor, ki ga bo v prihodnji mandati dobil vodil predsednik Said Medić.

RAZISKOVALNI ODDELEK

Člani sindikata raziskovalnega oddelka so se 15. de-

cembra zbrali v prostorih hotela Grajski dvor v Radovljici, kjer je bil občni zbor. Tovarniški odbor osnovne organizacije Železarnje je zastopal član predsedstva Karel Pogačar. Po izvolitvi organov občnega zbora je obširno poročilo prebral predsednik sindikalnega odbora dipl. inž. Bogdan Stocca. V razpravi so načeli vrsto pomembnih vprašanj. Inž. Stocca je opozoril na problematiko varstva pri delu in s tem v zvezi na onečiščen zrak, ki vpliva na zdravje. Nabaviti bo treba ustrezne naprave za čiščenje tovarniškega dima in meni da smo glede tega premalo napravili. Inž. Kürner je govoril o problematiki razlikovanja delavcev v proizvodnji in upravnih službah. Dr. inž. Marin Gabrovšek je v daljši razpravi obravnaval ustanavljanje temeljnih organizacij združenega dela. Dalj časa se je zadržal pri osebnem ocenjevanju in meni, da osebna ocena ni bila najbolje opravljena. Osebna ocena naj bo merilo za dodatne napore posameznika v določenem časovnem obdobju. Povedal je, da psihologi še vedno štejejo najboljše način ocenjevanja in pripravljajo ankete ter analize. V nadaljevanju razprave je omenjal še nagrajevanje in s tem v zvezi likvidnosti Železarnje ter prizadevanja v tej smeri. Zatem je povedal, da je Železarna dobila soglasje za izgradnjo nove hladne valjarne, ki bo zagotovila kvalitetni asortiment. Na koncu svoje razprave je dr. inž. Gabrovšek poudaril, da bo raziskovalni oddelek v novi organizaciji v Železarni moral svoj obstoj še posebno opravičiti in sicer z raziskovalnimi dosežki, ki bodo zagotavljali ekonomski uspeh v proizvodnji. To

naj bo vodilo vseh raziskovalcev. Predstavnik sindikata Železarnje tov. Pogačar je govoril o nagrajevanju ter o ustanavljanju TOZD v Železarni, med drugim je omenil tudi to, da se današnja družba vse bolj zapira v domače okolje in živi premalo družabno. Ob koncu občnega zbora so izvolili nov sindikalni odbor, ki ga bo tudi v prihodnje vodil inž. Bogdan Stocca.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

Občni zbor sindikalne organizacije je bil 15. decembra v hotelu Špič v Martuljku. Takoj na začetku občnega zbora so počastili spomin umrlega sodelavca Andreja Petraša. Po izvolitvi organov občnega zbora so prebrali poročila člani sindikalnega odbora, nakar je sledila razprava. Nekateri sodelavci so menili, da sindikalna organizacija premalo prispeva za izlete, preveč pa za denarno pomoč. Tov. Praprotnik je povedal, da so doslej odvajali v blagajno sindikalne organizacije 10 % denarja od pogodbenih del. Ker v prihodnje takšnih del ne bo več, si bo treba pomagati z višjim prispevkom pri izvedbi izletov in piknikov. O kadrovskih vprašanjih je govoril sodelavec Jan. Starejših izučnih delavcev je vedno manj, novih izučnih delavcev pa tudi ni, v kolikor pa jih dobijo jih morajo na delo privajati vseeno pa so plačani skoraj enako kot starejši delavci. Tudi tu je naloga, ki jo bo morala opraviti sindikalna organizacija. Opozoril je na sklepe zavarovanja delavcev, kjer piše, da se delavci na službeni poti zavarovani za 50.000 din, delavci, (Nadaljevanje na 10. str.)

Poklicna gasilska reševalna četa železarnje Jesenice je zadnje dni lanskega leta dobila novo gasilsko vozilo za suho gašenje. Avtomobil, ki ga vidimo na sliki, prevaža 500 kg posebnega prahu, ki ima to lastnost, da pogasi ogenj z zadušitvijo in ohlajevanjem. To vozilo je zelo pripravno za gašenje električnih in oljnih požarov. Vozilo je izdelalo podjetje Tam v Mariboru, gasilske naprave pa so naredili in instalirali v tovarni gasilske opreme »Pastor«, v Zagrebu. B.

Ivan Jan

Dražgoška republika

Odlomek iz knjige Dražgoška bitka 3

Za tako navdušenje je skrbel štab in tudi mi sami. Predvsem je vse navduševal Zagar. Kdor ga je poslušal, mu je moral verjeti, pa če je hotel ali ne.

Na Nemce borci prve dni nismo niti dosti mislili. Zakaj tako, ne vem. Vem le to, da iz Poljanske doline niso tako silili za nami. So bili preslabotni ali kaj? Verjetno so bile to posledice s Pasje ravni! Nekaj dni se je vsiljeval občutek, da je vojna končana, in na mitingih ter po vasi so se razlegale pesmi: Bratje le k soncu svobodi, Kovači smo, Nabrusimo kose, ki so jih znali prepevati cankarjevci. (Cveto Novak, Ljubljana, pismena izjava jeseni 1959, arhiv Pokrajinskega muzeja Kranj, fasc. 12-13).

4. januarja je spet pričelo snežiti in spet je padlo snega do kolen. To je poti še bolj zasulo in otežkočalo gibanje.

Tega dne je bila nedelja in v Sokolskem domu je bil spet

napovedan miting! Prišlo je več ljudi. Prišli so tudi od drugod, kajti o »Dražgoški republiki« se je razvedelo že po vsej okolici. Ljudje so kljub nevarnosti radovedno prihajali ogledovat osvobodno vas. Prišli so z Jamnika, iz okolice Kroke in iz Selške doline: iz Lajš, Češnjovice, Selc in Rudnega. Pa tudi iz Kranja in še delj.

Spet je za Gregorčičem govoril Zagar. Ognjevito je opisoval pomen Osvobodilne fronte in partizanski boj, govoril je o uporih na Gorenjskem in v Poljanski dolini, o fašističnem nasilju pri nas in drugod, da so se ljudem ježili lasje. Zatrjeval je, da se Nemci partizanov boje in ne upajo priti za njimi v Dražgoše, da so Rusi potisnili Nemce za sto kilometrov nazaj, prikazoval je življenje po osvoboditvi in pozival domačine, naj opuste medsebojno sovražstvo in strankar-

stvo, ker je skupni sovražnik okupator!

Ljudje, željni jasnih in bodrilnih besed, so bili tako navdušeni, da še dolgo po končanem govoru niso odšli iz dvorane in so obljubljali pomoč. (Janko Bernik, Škofja Loka, pisani spomini jeseni 1959, arhiv Pokrajinskega muzeja Kranj, fasc. 12-13).

Nemci sicer niso takoj planili proti Dražgošam, kakor je zapretil Benedik v Selcah, vendar tudi v okolici niso mirovali.

Očitno so bili takoj obveščeni o partizanih v Dražgošah, kajti v Selcah in Železnikih, kjer ni bilo veliko vojaštva, so takoj dobili okrepitev. Pomnožili so patrulje, ogrožena okna orožniških postaj pa so utrdili z opekami, v njih pa napravili strelske line. Tega ljudje pri vedno napadalnih Hitlerjevcih niso bili vajeni. Tako je šlo od ust do ust:

»Nemci se boje in se utrujejo!«

Ta dejstva je v svojih navdušujočih govorih znal uporabiti tudi Stane Zagar, ko je pravil... »Vedo, kje smo, pa jih je strah priti. Če pa bodo prišli bomo že pokazali...«

V svojih razpredanjih je Zagar zelo zanimivo predstavljaj partizansko vojsko. Razlagal je:

»Nemci nam pravijo banditi. Ljudje, ki nas ne vidijo preveč radi nas imenujejo komuniste, nam naklonjeni ljudje pa nam pravijo gošarji, hostarji, gmajnarji, in še

drugače. Toda mi smo narodnoosvobodilna vojska! Mi smo partizani, ki se borimo za izgon okupatorja in za nov, pravičnejši red. Vi, ki se krvavo in v potu svojega obraza trudite za svoje življenje, boste potem... še naprej obdelovali zemljo in ne boste plačevali davkov, samo če boste hoteli tu ostati.«

Navzoči kmetje so bili navdušeni nad besedami, ki jih kmečka ušesa tako rada slišijo... (Iz rokopisa neimenovanega domačina, original je v avtorjevem arhivu.)

Na dan treh kraljev, 6. januarja — je bil spet miting. Tokrat pri cerkvi v Prosvetnem domu. Ti mitingi so dali ljudem moč in vplivali vero v tisto, za kar so se partizani tolkli. Zaupanje je raslo. Tudi bataljonu! Te prve, ubrane in nove pesmi, ki so pele o uporih, o nasilju, izkoriščanju in svobodi, so v ljudskih dušah puščale globoke sledi.

Srca so se vžigala in vse bolj gorela za osvobodilni boj, za ljudi, ki se upajo upirati močnim Nemcem...

Takrat šestnajst letni Janez Lužina iz Dražgoš, zdaj polkovnik JLA, se teh dni spominja takole:

»...Tu smo slišali prve partizanske pesmi... Če bi hotel popisati te občutke, bi moral biti velik pisatelj, da bi to zmogel. Lahko povem le-to da smo se jih naučili takoj, ko smo jih slišali prvič...

Tiste ljudi, ki na ta miting niso prišli, smo označili kot nemškutarje. Z očetom sva bila na obeh mitingih in ko sva se vrnila domov, je mati s strahom vpraševala, kaj je bilo tam. Pri tem naju je svarila in opozarjala, da naju bo kdo zatožil, če se bova družila s partizani. Nekateri kmetje so vse to res. samo opazovali od daleč in zmajevali z glavami:

— Le kaj bo, ko so prišli v našo vas?»

Nič čudnega. Naenkrat predsedati iz mirnega življenja na partizanske nemirne tire, v resnici niso majhne stvari. In to tedaj, ko še ni prav nič kazalo, da bodo partizani res zmagali!

Ceprav so bili dnevi mirni z obilico snega in bataljon še vedno potreben počitka, cankarjevci niso počivali. Ne glede na vse, je bilo treba razvijati in utrjevati vojaško življenje. Celó obratno: prav zaradi vsega niso smeli čakati prekrizanih rok.

Vsak dan so bile na vrsti različne vojaške vaje, učili so se rokovanja z orožjem, odhajali so na straže in v patrulje, urejali so opremo, skr-

beli za tudi polvarje.

Sredi je šab tudi ve iz razi Sestne gar. Ak napoke tereu razmera (Anton bataljona VIZ/JN grad 19

Prihr tako re stalha bogato tem so jih je s bo pre ska zel

Kmet tem s zapal: »Čed smo bi niso p

Nit pri Kje so (Jakob dne nil str. 7.)

Jošt Rolc

Vtisi z izleta v Moskvo in Leningrad

3

Omizja, za nas določena, so bila označena z jugoslovansko zastavico, podobno kot za turiste iz drugih držav. Med najštevilnejšimi so bili Bolgari, Čehi in Nemci iz NDR. Imel sem občutek, da je bilo sicer zelo ustrezljivo restavracijsko osebje bolj zavzeto na naši strani, kot pri sosednjih omizjih. Tudi ostali uslužbenci hotela so bili z nami zelo korektni in ljubeznivi. Navzlic temu pa smo morali biti vedno točni ne samo v restavraciji, marveč povsod, ker je takorekoč na minuto določen čas obeda ali poslovanja. Tudi vse predstave so se pričele ob točno objavljeni uri.

Na splošno počutje v hotelih ni bilo slabo. Hrana je bila zlasti v Leningradu izdatna in okusna. Red in čistoča povsod na zavirljivi ravni. Ob vsem tem je treba upoštevati cene oz. znesek, ki smo ga vplačali za celoten aranžma. Za ta denar so nam resnično veliko nudili.

TURIZEM SE NA POHODU

Očitno pa v Sovjetski zvezi, kljub izrednim pogojem in možnostim, še niso docela dojeli prednost sodobnega turizma, zlasti ne v podrobnostih, ki smo jih vajeni pri nas in v drugih razvitih turističnih deželah. Predvsem se to opaza v preskromnih količinah in izbiri spominkov, razglednic, propagandnih edicij in podobno. Skoraj nerazumljiv je indifrenten odnos prodajalcev v trgovinah in gostiščih. Človek bi dejal, da nikomur ni posebno mar ali bo prodal več ali manj blaga in artiklov — cene so natisnjene in enotne za vse vrste blaga v vsej državi. Urnika, kot rečeno, se držijo do minute točno in prav nobene prošnje, da bi ustregli kupcu izven delovnega časa, ne pridejo v poštev.

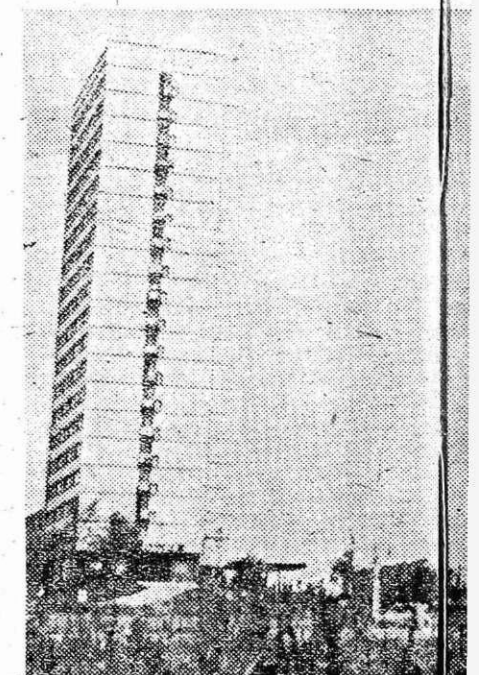
Vsaka restavracijska dvorana ima v ospredju podij za orkester, ki po obedih zabava hotelske goste z glasbo za ples in pevci oz. pevskami. Seveda o kakšnem bratu ni zaenkrat še nič sli-

šati. Kot vse osebje so tudi glasbeniki enotno oblečeni; vratarji in natakariji v standardnih uniformah kot povsod drugod, sobarice v delovnih plaščih, glasbeniki v salonskih črnih oblekah. Vratarji skoraj vsi govorijo nemško, v večjih hotelih pa druge svetovne jezike. Jugoslovonom ruščina skoraj ni delala nobenih težav. Marsikdo, predvsem starejši, ki so se je v mladih letih v šoli učili, se je z lahkoto spustil v razgovor z domačini. Med omembe vredna opažanja nepristranskega hotelskega gosta, kamor sem se prišteval, sodi tudi lestvica najbolj vpludnih, prizadevnih in človeških odnosov uslužbencev hotelov, ki sem jih dobil v obeh vele mestih: Moskvi in Leningradu. Najbolj vpludni so vsekakor vratarji, najbolj ljubeznivi in ustrezljivi pa brez dvoma etažne receptorke in snažilke. Ostali so se mi zdeli kar preveč togi in službeni, predvsem tisti iz uprave — administrativni uslužbenci. To si lahko tolmačimo tako, da imajo naj-

brž neposredni stiki prvih tudi določene materialne koristi. Baje povsod tekmujejo za prehodne zastavice, podobno kot so v povojnih letih tekmovali naši gostinci (škoda, da smo to opustili). Napitnino načelno nikjer ne sprejemajo, medtem pa se majhnih, verjetno pa tudi večjih daril, ne odrekajo. Najbolj veseli so povsod žvečilne gume, sodobnih kravat, nogavic in ženskega perila. Prepričanje, da so Rusi še vedno željni najlon srajc, konicastih čevljev, »šuškvcev« in podobne krame, ki je pri nas že davno iz mode, je marsikoga hudo razočaralo. Tudi v sovjetskih trgovinah ne manjka sodobne in kvalitetne robe, vendar je nasproti našim cenam izredno draga, pa tudi izbira ni tako pestra kot pri nas.

TRGOVINA SE SEPA

Ko smo že pri izbiri blaga naj omenim, da razen v velikih blagovnicah, nekaj podobnega kot v naših namah in marketih, ni posebnega prizadevanja za izpopolnitev asortimenta. Prav čudno se sliši, da le s težavo kje kupiš steklenico originalne ruske vodke ali kaviar, pa je vendarle res. Kaviar in vodko še najprej lahko dobiš za devize v prodajalnih velikih hotelov, po presenetljivo vi-

Stanovanjske zgradbe v novem delu

sokih cenah. Na splošno pa so alkoholne pijače razmeroma drage. Mala čašica, »štamperle« vodke ali armenskega kvalitetnega konjaka stane kar cel rubelj. Politrška steklenica piva v prodajalnih 30 kopejk, 7 dl gruzinske črnine 1,5 rublja itd.

Kot rusko posebnost velja omeniti njihovo pijačo — kras. To je pivu podobna rjava, peneča tekočina, ki jo točijo tako v lokalnih kot na ulicah iz velikih belih cistern. Tudi okus je precej podoben pivu. Pije se iz pivskih vrčev — mali vrči po 3, veliki po 5 kopejk.

MOSKVA — PRESTOLNICA ZSSR

Ceprav je prestolnica Sovjetske zveze, Moskva več ali manj že znana tudi našim ljudem — predvsem iz knjig in filmov, se navzlic temu

pono di podk šte d nov bi nov bi ki v vse tekte

Vsta prvi v letna nje ga Dolg mašc Bor vi reka N Pozej utru na, pa sed p va, e Od ta prebl trair po ve skilau dež ce dan

beli za hrano, predvsem pa tudi politično pripravljali tovarise.

Sredi tega — 6. januarja — je šab poklical v Dražgoše tudi več političnih delavcev iz raznih krajev Gorenjske. Sestanek je vodil Stane Žagar. Aktivisti so tudi dobili naloge za nadaljno delo na terenu in bili seznanjeni z raznimi doma in v svetu. (Ant. Dežman: Cankarjev bataljon, Vstaja jugoslovanskih narodov 1941, knjiga II. VIZJNA »Vojno delo« Beograd 1964 str. 459-460)

Prehrana je bila tiste dni tako redna, kot bi bila to že stalna vojska, ki ima neke bogato zložena skladišča. Pri tem so bili do domačinov, ki jih je sprva skrbelo, kako se bo prehranila tolikšna vojska, zelo pazljivi.

Kmet Jakob Potočnik je o tem v svoj dnevnik pohvalno zapisal:

»Gede preskrbe z živili smo bili lahko mirni. Ljudi niso prav nič nadlegovali. Niti prosili niso za karsibodi. Kje so dobivali ne vem...« (Jakob Potočnik, Dražgoše 15. dnevnik »Loški razgledi« 1955, str. 7.)

Pikčev oče pa razlaga takole:

»V skromni vasi, kjer so bile tri majhne trgovine, v kateri je bilo mogoče dobiti le najpotrebnejše drobnarije, ni bilo mogoče preživljati tako velike vojske.

»...Gošarji so si znali nabaviti hrano sami. Imeli so pri tem pač svoj sistem. Kaj so hoteli drugega, če so hoteli živeti! Med pohodom k nam so menda spraznili neko trgovino. Tako so imeli velik delež živega že sami, nekaj so dobili po sosednih vaseh, veliko pa po dražgoških hišah, ki tedaj niso imele slabo založenih kašč. Kruh pa so jim pekle nekatere vaščanke iz moke, ki sta jo prinašala dva mlada partizana. (To je bila moka iz Zapuž, ki so jo 11. novembra pripeljali do Besnice in jo tam vskladiščili. Zdaj so hodili ponjo — op. I. J.). »Po dve peki na dan sta morali biti, in tudi hlebi so bili veliki...« (Julči Sternad: Spomini na dražgoško bitko, napisano po pripovedi Pikčevega očeta, oddaja »Še pomnite tovariši« 13. 1. 1957, str. 2 Arhiv RTV).

(Se nadaljuje)

n delu Moskve

pomimo še pri nekaterih področjih o tem vlemestu, ki šteje danes že nad 7 milijonov prebivalcev, vključno z novimi satelitskimi naselji, ki je vsako za sebe mesto z vsemi atributi sodobne arhitekture in komunikacij.

V starih zapisih se Moskva prvič omenja 1147. leta. Ta letnica se šteje za začetek njenega nastanka. Knez Jurij Dolgoruki je 1156. l. zgradil masno leseno trdnjavo na Borovicki vzpetini, na ustju reke Negline v reko Moskvo. Pozneje so namesto lesenih utrd zidali obzidje iz kamna. Panašnji Kremelj — beseda pomeni kamnita trdnjava, je nastal od 1485 — 1495. Od takrat je bila Moskva prestolnica zedinjene in centralizirane ruske države. Šele po treh stoletjih je prvi ruski car Peter I. prenesel sedež cesarstva v Peterburg, današnji Leningrad. Marca

1918, po zmagi oktobrske revolucije, je Moskva spet postala glavno mesto sovjetske države.

Moskva spada med sedem največjih mest na svetu. Nje na površina znaša več kot 886 kv. km, s premerom 40 kilometrov. V tem vlemestu je 26 gledališč in koncertnih dvoran, nad 100 kinodvoran, 150 muzejev in galerij, več kot 50 kulturnih domov, več kot 1000 množičnih bibliotek in drugo. Po mestnih parkih in ulicah stoji nad 100 različnih spomenikov.

V Moskvi je veliko številnih raznih visokošolskih in znanstvenih ustanov, med katere spada največja visoka šola v Sovjetski zvezi — Državna univerza Lomonosov, monumentalna zgradba na Leninskih hribih. O veličini in razsežnosti te ogromne zgradbe govorijo podatki sami za sebe.

39

»Je to daleč?« vpraša.

»Ni tako hudo daleč. Čakaj, pospranim te.«

»Obišči nas kdaj! Veseli te bomo,« mu ob slovesu reče Burjevčeva.

»Bom. Prav rad!« oblubi Žef, vesel, da je ob prihodu v mesto našel že prva dva dobra znanca, ki sta se obnašala in govorila z njim, kakor s seboj enakim.

Potem z Burjevcem odideta.

NOČ. Žef in železničar Burjavec sta zopet na cesti, ki tu ni več tlakovana in ki beži proti daljnim črnim vzpetinam, podobnim temnim okamenelim morskim valovom, proč od luči mesta. Hiše so vedno bolj redke. Nizke in pritrčane se črnijo ob cesti v temi kakor veliki podolgovati kupi gnoj.

Tudi vonj, ki ga je pustil vroč poletni dan in ki počasi izpuhteva v nočno temo, diši po gnoju in gnolobi.

Žefu je, kakor da se mu ta smrad preceja skozi obleko in kožo, se useda na površino njegove duše kakor na čisto steklo, se zgošča in se v mrazu, ki ga napolnjuje s slutnjo, da je morda vse, kar je razmišljal o stricu, samo отвара, spreminja v umazane smrdljive kaplje, ki mu — kaplja za kapljo — polzijo pri slehernem koraku na dno duše in se zbirajo v grenko strupeno mlakužo, ki hoče utopiti v sebi vse njegove sanje o obljubljeni deželi, o kateri je doma tolikokrat sanjaril in veroval, da je resnična, da ne pozna revščine in da so njeni prebivalci sami srečni ljudje.

Tu sva,« pravi Burjavec in kaže s svojo roko, podobno močni črni okleščeni veji, na črno gmoto koč, med katero so se kakor po pomoti vnezdile tri večje hiše, bele kakor štorčke, ki so se spustile

Torej so imeli prav v domači vasi tisti vaščani, ki niso verjeli stricem pisemom in ki so samo nerverno zmigovali z glavo.

»Verjel bi, ko bi Jožefa ne poznal. Zmerom je govoril o sebi to, kar bi rad bil, in nikoli tega, kar v resnici je.

Tako je govoril Marček, nekdanji stricov sosed, iz katerega je rada govorila zavist.

— Marček stricu samo zavida. Zato tako govori, — je vselej zavračal Markčeve govorice in raje verjel mami, ki je verjela vsaki stricovi besedi in ki so ji bila stričeva pisma prav tako sveta kakor evangelij.

In vendar, kakor je videti, je imel Marček prav. »Revež je revež in revežem je usojeno, da se utepamo z revščino do smrti.«

Te Markčeve besede zvenijo v Žefu, ko potirka.

Njegovo trkanje pa je pretiho. Zato mora potrkati vnovič in močneje.

Šele tedaj se v notrajnosti odpro neka vrata in slišati je korake.

Potem se koraki ustavijo, prižge se luč, v ključavnici pa zaškrtta ključ in spomni s škrtom Žefa na škrt ključa v domačih zaščitnih durih, ki jih je zaklenila mama, čim je stekel za Jankom v nevihto.

Nato se odpro vrata. Žef zagleda strica. Takoj ga spozna, saj je stric na las podoben Žefovemu pokojnemu očetu.

»Želite, vaš pokoren sluga!« se stric prikloni in v priklonu odmakne od vrat, da bi prišlec lahko vstopil, in se zravna šele, ko je Žef v revni čevljarški delavnici, v kateri ni sledu, da bi bilo pri stricu zaposlenih kaj prida pomočnikov, če je bil sploh kateri.

»Kaj me ne poznate več?« se čudi Žef in moli roko stricu, ki v hipu spremeni ponižno prijazni

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

na močvirje. Vsaj tako se odražajo od črnih revnih bajt in teme.

In te bele štorčke prebude v Žefu rahlo upanje, da je ena izmed teh belih hiš stričeva hiša. Toda to upanje mu takoj zalije strupena grenkoba, ko že pri prvi beli hiši zvesta, da stanuje čevljar Stivec že v prvi bajti, prav tam, kjer je v oknu videti luč, ki se preceja skozi obledelo, rožasto zaveso.

»Toda vrata so na oni strani. Tam ima svojo delavnico,« jima pove neznanec in naglo zapre komaj za glavo široko odprta vrata, ki jih je bil zaslanjal s svojim telesom in ves čas držal močno za kljuko, kakor da bi se bal, da bosta tuja vstopila.

»Kajne, tega nisi pričakoval,« mu železničar Burjavec sočutno položi svojo roko na ramo.

Ne, ni pričakoval, molče pritrjuje Žef, vendar železničarju ne pokaže tega.

Toda železničar vseeno ve za Žefovo razočaranje.

»Življenje, ki ga iščemo, je marsikdaj drugačno, kakor se nadejamo. Toda to naj te ne zagreni! Pogumen fant si bil in pogumen ostani! Delavskemu človeku ni nikoli dano kaj samo po sebi. Vsak grižljaj si je moral in si mora priboriti. Življenje je boj. To pa pomeni, da se je treba boriti, če hočeš nekoč zmagati ter premagati revščino in krivice, ki nas tepejo. Le z bojem se lahko prebijemo do življenja, ki bo vredno človeškega dela in trpljenja. Zato glavo pokonci Žef! In obišči me kdaj! Vselej boš dobrodošel!«

Tako se poslavlja železničar Burjavec, Žef pa stoji pred vrati revne bajte, na katero pada luč iz razsvetljenih oken drugih hiš in blede osvetljuje preprosto belo tablo, na kateri je naslikan ženski čevljar in črn napis ČEVLJARSTVO, pod njim pa z manjšimi črkami še ime: Jožef Stivec.

Žefu je pri duši kakor v grdih sanjah, a se zaveda, da so te grde sanje resnica, ki ji bo treba pogledati v oči in jo spoznati do dna. Treba bo potrkati na ta vrata v stričevo delavnico in pozabiti na stričeva pisma, v katerih je vse to, kar gleda zdaj, opisano popolnoma drugače, bahavo, a lepo kakor v sanjah.

pogled in sumljivo motri fanta in fantove podplutbe na obrazu.

»Kdo ste?« stric izgrgra iz sebe in s pogledom obleti revno delavnico, kakor da stoji pred njim mlad tat ali razbojnik, ki bo zdaj zdaj zahteval denar ali kaj drugega.

»Me reš ne spoznate? Žef sem,« strmi Žef v strica.

— Žef? Žef? Hm? — ga stric ne prepozna in ga sumljivo motri, kakor da stoji pred njim kak potepuh. Mogoče se celo jezi sam nase, ker mu je odprl, in s pogledi živčno bega po delavnici, kakor da je kje kaj vrednega in dragocenega, za kar bi se bal, da mu bo tale fant, ki mu moli roko, kakor da sta stara znanca in kakor da bi ga kdaj vabil, naj ga obišče, kaj ukradel.

»Da, Žef. Vaš nečak! Sin vašega brata!«

»Ti? Za božjo voljo?«

Zdaj stric ni samo zbežan, marveč naravnost skrušen. Obliva ga sram, kakor da se je spomnil svojih bahavih pisem, kako mu gre dobro, kakšno imenitno čevljarstvo delavnico ima, koliko pomočnikov, ki jih samo nadzoruje in skrbi, da delajo dobro, tako dobro, da so med njegovimi naročniki in odjemalci najbolj ugledni ljudje iz vrst ljubljanske gospode, v resnici pa je njegova delavnica tako revna kakor delavnica kakega zakotnega vaškega čevljarja. V primerjavi z njo je Filipova prava majhna tovarna.

»Ti? Ti si torej?«

— »Da, zrasel sem.«

— »Zrasel, zrasel,« — stric zbežano in odsotno ponavlja in stoji kakor izgubljen sredi revne delavnice, zaudarjajoče bolj po čevljarški smoli kakor po usnju.

»Celih šest let me niste že videli.«

— »Res, celih šest let...«

Stričeve oči ga zbežano merijo. Videti je, da bi se mu rad prijazno nasmehnil, a mu je prisiljeni nasmeh še bolj skremži obraz, že tako spačen zaradi nesrečne zavesti revščine, ki jo je pred sorodniki na oni strani meje prikrival z bahavimi pismi.

Sindikalni občni zbori

(Nadaljevanje s 7. strani)

ki so na delu v Železarni pa le 15.000 din. Toda to ni pravilno in meni, da so delavci v Železarni v enaki ali še večji nevarnosti zlasti še, če delajo na višini. Zanima ga tudi, kako je z denarjem za odpadni material, ki ga prodaja gradbeno vzdrževanje. O vseh teh vprašanjih je obširneje govoril tov. Okrožnik, obratovodja grad. vzdrževanja. Tov. Šlibar je obširneje govoril o samoupravljanju ter organiziranju TOZD, ki bodo imeli več pravic. V svoji razpravi je omenjal osebnih dohodkov in vprašanja likvidnosti tovarne ter stanovanjsko problematiko. S to problematiko se v zadnjem času sindikalni funkcionarji precej ukvarjajo, sodelujejo pa tudi pri urejanju benificirane staže, ki pa še ni dokončno urejen. Ostali razpravljalci so opozorili na nekatere probleme, ki jih bo treba v posameznih oddelkih gradbenega vzdrževanja urediti. Izvolili so sedemčlanski sindikalni odbor in tričlanski nadzorni odbor. Ob koncu občnega zbora je tov. Okrožnik razdelil darila upokojenim sodelavcem, med njimi tudi Francu Prešernu, ki je že 50 let zaposlen v Železarni. Novi predsednik sindikalnega odbora bo tov. Prestrel.

RTA

Tudi sindikalna organizacija RTA je imela 15. decembra redni letni občni zbor. Občnega zbora se je udeležil tudi Ernest Zupan, ki je zastopal tovarniški odbor osnovne organizacije sindikata Železarn in upokojeni sodelavci. O opravljenem delu v pretekli mandatni dobi je poročal predsednik sindikalnega odbora tov. Žitnik, svoja poročila pa so prisotnim posredovali tudi ostali člani sindikalnega odbora. Tudi razprava o poročilih je bila obširna in zanimiva. Delovni predsednik tov. Ipavec je opozoril na informiranost, ki je zelo pomembna, toda kot predsednik komisije za med-

sebojne odnose meni, da je med sodelavci precej nezadovoljstva prav zaradi neinformiranosti in neustrezne politike pri sprejemanju delavcev. Prebral je tudi del zapisnika zad. seje odbora za medsebojne odnose in nagrajevanje kjer so obravnavane nekatere spremembe v obratu. O reorganizaciji oddelka TKM je dal ustrezno pojasnilo tov. Logar in posredoval tudi problematiko tega oddelka. Tov. Valentar je govoril o upadanju aktivnosti na športnem področju. Sodelavci so vse premalo zainteresirani in se samo nekateri posamezniki udeležujejo rekreacijske dejavnosti in tekmovanj. Sledila je še razprava o VK izpitih.

Sledile so volitve članov sindikalnega odbora, ki ga bo v prihodnji mandatni dobi vodil tov. Zupančič. Novo izvoljeni predsednik bo hkrati tudi delegat na konferenci tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarn. Z razpravo so nadaljevali tudi po opravljenih volitvah. Ob koncu občnega zbora pa je tov. Kreuzer v imenu upokojenih sodelavcev, kolektivu obrata RTA za železarni delovnih uspehov.

VEN

Občni zbor sindikalne organizacije je bil 8. decembra v prostorih hotela Jelovica na Bledu. Občnemu zboru sta prisostvovala tudi šef delovne enote inž. Noč in zastopnik TO OO sindikata Železarn tov. Niko Sok. Poročila o opravljenem delu v minuli mandatni dobi so prebrali člani dosedanjega odbora: predsednik Sašo Dolinar, inž. Novak in Lovro Oblak. V razpravi so omenjali tudi obveščanje. Tako je tov. Volarič povedal, da dobivajo zelo zgoščen material in meni, da bi morala biti posredovana vsebina bolj poenostavljena. Tov. Ravnikar je opozoril na nadurno delo, obratovodja inž. Koselj pa je obširneje

govoril o TOZD, ki jih ustanavljamo v Železarni. Nekaj več je povedal tudi o delovnih skupinah, ki jih je 18 ter o načinu informiranja. Predlagal je naj bi se vodje delovnih skupin sestajali vsak drugi mesec in razpravljali o aktualnih problemih. Omenjal je še nov način nagrajevanja, ki smo ga uvedli s 1. septembrom in opozoril, da je treba delovni čas boljše izkoristiti. V razpravi je sodeloval tudi tov. Tuma, ki je prav tako razpravljala o TOZD. Opozoril je še na rekreativno in športno dejavnost, sicer pa bo treba skrbeti za to, da bo medsebojna povezava boljše, da bi se tako še boljše poznali. Kritično je ocenil dosedanje delo delovnih skupin in menil, da bi morali na sestankih vsi prisotni aktivno sodelovati. Tov. Sok je v svoji razpravi poudaril, da je informiranost zelo pomemben element, nadalje je govoril o varnosti pri delu, higienskih prostorih, stanovanjski problematiki ter o novatorstvu in racionalizatorstvu. Na vseh teh in še drugih področjih mora sindikalna organizacija pomagati ter uveljavljati predloge delavcev in jih spodbujati. V drugem delu razprave so sodelovali še sodelavci: Tratnik, Ažman, Cvetek, Šmid, Kavčič ter šef DE inž. Noč. Največ so govorili o informiranju delovnih skupin, o ustanavljanju TOZD, osebnih dohodkih, stimulacijskem dodatku, in stroških vzdrževanja. Ob koncu razprave je tov. Kavčič predlagal šest sklepov, nato pa so izvolili nov sindikalni odbor, za predsednika pa inž. Ravnikarja.

S sej sindikalnih odborov

STROJNE DELAVNICE

Konstituantna seja sindikalnega odbora je bila v petek, 8. decembra. Novo izvoljeni predsednik tov. Marjan Potočnik je pozval vse člane sindikalnega odbora, naj bodo pri delu vestni, ker bodo le tako opravičili zaupanje članov sindikata za njihovo izvolitev. Kratki uvodni besedi je sledila razdelitev dolžnosti članom sindikalnega odbora. Ob koncu seje je predsednik povedal, da bodo na prihodnji seji govorili o izletih. Zavzemali so se za dokončno ureditev tega vprašanja. Izleti naj bodo planirani tako, da bo imel sleherni član sindikata možnosti, da se jih udeleži. Dogovorili so se, da bodo sodelavcem, ki se ukvarjajo s športno rekreacijo (smučanje in sankanje) prispevali za malice po 15 dinarjev, za ostale panoge pa po 10 dinarjev.

HVZ

Sindikalni odbor je imel konstituantno sejo 27. decembra. Predsednik sindikalnega odbora Franc Klinar je opozoril na to, da je treba pri razdeljevanju dolžnosti upoštevati voljo in vestnost, ki je potrebna, kajti delo odbora ni odvisno le od predsednika, temveč od vseh članov.

Komisiji za razdeljevanje denarne pomoči so naročili, naj pripravi seznam članov sindikata, ki dajl časa bolujejo, da bi jih obiskali ob praznikih v bolnici ali pa na njihovih domovih. Članom sindikata, ki so bili v bolniškem stanju v novembru in

decembru so odobrili po 200 din, članom, ki bolujejo en mesec pa 150 din. Za člane sindikata, ki bolujejo več kot dva meseca, pa bo višino denarne pomoči določila komisija.

Dipl. inž. Kelvišarju so naročili, naj vodi evidenco o sestankih delovnih skupin ter o izvajanju sprejetih sklepov. Referentu za oddihe so naročili, naj pregleda evidenco o koriščenju mest v počitniških domovih in naj v prihodnje upošteva interese, ki že dalj časa niso bili v počitniških domovih. Po možnosti naj bi jim odobrili tudi zaprosene termine za letovanje in šele nato naj bi upoštevali ostale interese, ki bolj pogosto letujejo v počitniških domovih.

GRADBENO VZDRŽEVANJE

Konstituantne seje sindikalnega odbora, ki je bila 26. decembra, se je poleg članov novo izvoljenega sindikalnega odbora udeležil tudi obratovodja tov. Okrožnik. Razen razdelitev dolžnosti so sprejeli tudi nekaj smernic za nadaljnje delo. Razširiti bo treba športno dejavnost. Določeno je treba izpolnjevati sklepe občnega zbora. Uveljaviti je treba pravilnik o samopomoči, ki je bil sprejet v letu 1971 in ni bil realiziran, ker ni bilo dovolj prijav. Denarno pomoč sodelavcem, ki bolujejo, bodo podeljevali v isti višini kot doslej. Določili so vsoto za obdaritev otrok članov sindikata v višini od 50 do 60 din.

Vse manj starega železa ...

(Nadalj. s 4. str.)

uporabljenega jekla, v ostalih republikah pa le 18,2%. Z ozirom, da slovenski podjetji s svojo odkupno mrežo segata deloma tudi v sosednje republike, bi verjetno bila realna slika podana z razmerjem okrog 30% in 20%. Razlika v učinku je očitna ter dokazuje, da znatne količine odpadnega železa čakajo na boljše čase, to je, na boljše ceno, in na to, da se mu odkupna mreža približa.

Glavni potrošniki starega železa so železarne in livarne, znatne količine pa podjetja prodajajo kot uporaben material — v letu 1971 okrog 9,7 odst. V letu 1971 so podjetja za promet s sekundarnimi surovinami izdobračila 543.669 ton železnih odpadkov, od tega 54.544 ton ostružkov ter 449.125 ton starega železa.

Železarnam, članicam ZJŽ in jadranski železarni v SPLITU, ki ni članica ZJŽ, je bilo skupaj dobavljeno 87.791 ton ostružkov, to je 93 %, starega železa pa 310.327 ton,

to je 69 % od prodanega starega železa, ostalo pa livarnam, kot uporabno in v izvoz.

Od dobavljene količine 310.327 ton železarnam, je po oceni prevzela jadranska železarna v Splitu okrog 60.000, okrog 20.000 ton pa livarne v okviru železarn (Ilijaš, Vares), 231.000 pa se je vrnilo železarnam članicam ZJŽ za ponovno pretopitev v jeklo, to pa je komaj 51 % od zbrane starega železa, odnosno okrog 8,6 % od porabljenega jekla.

Če upoštevamo napoved predstavnika združenja livarn, da se bo poraba v livarnah v bližnji prihodnosti podvojila, da se gradijo novi agregati tudi izven Združenja jugoslovanskih železarn, ki so veliki potrošniki starega železa, bo situacija v preskrbi s starim železom, v kolikor se ne bo zbiranje na domačem tržišču bistveno izboljšalo, več kot kritična.

Leta 1960 smo uvozili 14,1 odst., leta 1965 pa 16,4 odst.

vseh naših potreb po starem železu, v letu 1973 pa se predvideva že 32,7 % starega železa iz uvoza, odnosno dobave od podjetij za promet s sekundarnimi surovinami bodo pokrivala le okrog 18 % od celotnih naših potreb po starem železu, medtem, ko so npr. leta 1965 z dobavami iz domačih virov križi še okrog 42,2 % potreb jugoslovanskih železarn.

Da ne bi bilo nesporazuma in napačne ocene naporov podjetij za promet z odpadki, bi navedel še, da so po podatkih zvezne statistike podjetja za promet s sekundarnimi surovinami povečala količinski promet od leta 1969 na 1971 za okrog 41 %, promet s kovinskimi odpadki za okrog 34,5 %, promet s starim železom pa za okrog 33 % kar dokazuje stalno rast teh podjetij, njihovo zainteresiranost na zajemanju čim večjih količin odpadnega materiala, med drugim tudi starega železa.

Silvestrovanje brez alkohola

Klub zdravljenih alkoholikov Jesenice je v soboto 30. decembra 1972 priredil za člane in njihove svojce silvestrovanje v lepih prostorih, ki jih imajo v kletnih prostorih Titovega doma.

Zabave se je udeležilo precej članov s svojci, tako da je bil prostor skoraj premajhen. Med njimi je bilo tudi nekaj mladih. Prijetno razpoloženi in živahni smo preživeli silvestrovanje zabavo v klubu. Verjetno je bilo v kateri družini letos res prvo srečno novo leto. Za nas ni bilo toliko pomembno silvestrovanje kot to, da smo bili brez alkohola dobre volje. Bili smo kot velika vesela družina.

Verjetno si marsikateri ne more predstavljati zabave brez uživanja alkoholnih pijač. Morda si misli, da mora vsaj malo »šumeti«, da se človek lahko sprčstj in zabava. Toda mi smo bili brez tega veseli, brez razbitih kozarcev, preprirov ali pretepov. Ko smo se vračali domov, tudi ni nihče pod vplivom alkohola sedel za volan. Ob voščilu »srečno novo leto« smo dodali še »in trajno abstinenco«. Ob tem smo pomislili tudi na tiste družine, ki še živijo peklensko življenje ravno zaradi alkohola in želeli, da bi se nam tudi ti pridružili.

Na koncu smo si zaželeli še več takih srečanj ali izletov v naravo.

Vsem bralcem železarja pa želimo srečno novo leto.

Klub zdravljenih alkoholikov
Jesenice

Razveseljivi uspehi poslovanja v letu 1972 – ali jih bomo v letu 1973 uspeli ponoviti?

Do lanskega leta je težka, naporna in počasna pot turističnega napredka v naši občini pričala vselej, kadar smo seštevali rezultate, da med slovenskimi in jugoslovanskimi turističnimi občinami in naselji komajda držimo korak, po objektivnih kazalcih (število novih postelj in restavracijskih sedežev, število gostov in nočitev, obseg nove turistične opreme) pa nazadujemo. Napor in vlaganja v pretečenih treh letih pa so lani prvič pripeljali do zaokreta. Dosegli smo rezultate, ki smo jih lahko veselili.

Med občinami Gorenjske izgleda turistični promet, merjen po najzanesljivejšem objektivnem kazalcu v lanskem devetih mesecih, pri nas (zaokroženo na 1.000) tako, da so v odnosu na leto 1971 povečali v devetih mesecih leta 1972 število nočitev v radovljiški občini za 6.000, v Kranjski za 6.000, v tržiški za 3.000, v škofjeloški za 12.000 in v jeseniški za 39.000. Lani v devetih mesecih smo torej v jeseniški občini povečali število nočitev vseh gostov za 12.000 več kot vsa ostala Gorenjska. Najbrž bi bilo preoptimiistično pričakovati tudi v letu 1973 takšno razmerje do ostalih občin na Gorenjskem, istočasno pa ni odveč pričakovanje, da bomo z boljšim izkoriščanjem obstoječih tu-

rističnih kapacitet, ki smo jih dogradili lani in predlanskim ter z začetkom obratovanja tistih, ki so še v gradnji, v letu 1973 ponovno povečali število nočitev vsaj za 40.000 glede na leto 1972. Razumljivo pa nam mora biti, da pričakovani uspeh ne bo prišel sam po sebi in da bo poleg objektivnih pogojev (vreme, snežne razmere, dobra prodaja kapacitet, odsotnost raznih nalezljivih bolezni, normalen politični položaj v Evropi in na Blaznem vzhodu) treba še izboljšati poslovanje (od servisa do celotnega počutja gostov) in narediti še nekaj odločilnih korakov za zgraditev ustre-

ne turistične opreme ne le za zimski, pač pa tudi za letni turizem.

Če upoštevamo, da je bila zlasti letna sezona lani podvržena precej težkim pogojem (koze, zaradi katerih skoraj ni bilo predsezone in se celo letna sezona ni mogla pravočasno odvijati in izredno slabo vreme v poletju), potem smo z našimi lanskimi uspehi še zlasti zadovoljni. Desetmesečna primerjava našega največjega turističnega kraja, Kranjske gore, v okviru dvanajstih turističnih krajev Slovenije, nam pokaže pravzaprav dokaj izjemen položaj, ki ga vidimo na naslednji tabeli.

Turistični promet v obdobju januar–oktober 1972 v SRS

Št.	Kraj	Tujih gostov	Domačih in tujih gostov skupaj
1.	Ankaran	– 15 %	– 3 %
2.	Bled	+ 1 %	isto kot leta 1971
3.	Bohinj	+ 9 %	+ 10 %
4.	Izola	– 1 %	+ 8 %
5.	Koper	– 6 %	– 3 %
6.	Ljubljana	– 7 %	– 3 %
7.	Maribor	– 7 %	+ 3 %
8.	Piran	– 6 %	– 8 %
9.	Portorož	+ 2 %	+ 7 %
10.	Postojna	– 6 %	– 2 %
11.	Rogaška Slatina	– 10 %	isto kot leta 1971
12.	KRANJSKA GORA	+ 17 %	+ 25 %

Podatki, ki nam pokažejo našo občino v Gorenjski in Kranjsko goro v Sloveniji, nam torej kažejo tudi cilj za leto 1973.

Novice iz jeseniške občine

Kot je znano, sta v začetku decembra lani skupščina občine Jesenice in občinski sindikalni svet Jesenice, poslala delovnim in drugim organizacijam posebno pismo, v katerem sta predlagala, da bi namesto novoletnih daril, prispevale v sklad za otroško varstvo. Kot kaže je namen uspel, saj se denar že steka. Do 10. januarja so na poseben žiro račun prispevali denar oziroma so sporočili sklepe svojih samoupravnih organov iz naslednjih organizacij:

Specerija Bled 5000 din, Iskra Kranj 10.000 din, Kovinar Jesenice 5000 din, Ljubljanska banka 8, enota Jesenice 500 din, Mesarsko podjetje Jesenice 2000 din, Vodovod Jesenice 700 din, Lekarna Jesenice 1000 din, Lip Bled 2000 din, Živila Kranj 1000 din, Murka Lesce 15.000 din, Emona Ljubljana 3.800 din, SGP Sava Jesenice 10.000 din in občanka Albina Tušar 150 din. Skupno je do sedaj zbranih 56.150 dinarjev. Ker pričakujejo, da bo večina organizacij o prispevku sklepala po zaključnih računih, bo tudi vsota večja. Prispevek

lahko pošljete na račun št. 5153-653-3 Temeljna skupnost otroškega varstva občine Jesenice.

• • •

Občinski sindikalni svet Jesenice je v četrtek, 4. januarja, organiziral razgovor z našimi zdomci, ki so bili v novoletnih počitnicah doma. Odziv je bil izredno slab, pa vseeno so se pogovorili o nekaterih problemih in obojestranskih interesih. Naši delavci, zaposleni v tujini, pogrešajo pogostejšo stika z matično domovino in bi bili zelo hvaležni za pogostejša gostovanja kulturnih skupin. Predlagali so tudi, da naj bi predstavniki naše oblasti organizirali razgovore z delavci v podjetjih oziroma krajih, kjer so zaposleni, ker bi bil odziv prav gotovo boljši. Sicer pa se naši zdomci zanimajo za možnosti zaposlitve doma, za možnosti odpiranja obrtnih delavnic, za pogoje carine in podobno. Pogovarjali so se tudi o počutju naših delavcev v tujini. Kaže da so slabo povezani in da posamezniki večkrat kvarijo ugled vseh jugoslovanskih delavcev v tujini.

• • •

Z namenom urediti doslej neurejeno področje starostnega zavarovanja kmetov in pospešiti izročanje kmečkih gospodarstev mlajšim osebam je republiška skupščina sprejela ustrezen zakon, medtem ko je dodatno nekatere stvari uredila še skupščina občine Jesenice s svojim odlokom.

Zakon predvsem predvideva pogoje za starostno upokojitve kmetov. Ti so, da je vsaj pet let zavezanec, da se je v zadnjih 20 letih vsaj 10 let aktivno ukvarjal s kmetijstvom, da je dopolnil 65 let starosti oziroma kmet borcec 60 let in pa da je izročil kmetijo osebi, ki ji bo kmetijstvo glavni vir preživljanja. Pravico do pokojnine ima seveda kmečko gospodarstvo, ne glede na število članov, zakon pa daje tudi možnost, da pokojnino dobi preužitkar. Obvezno zavarovanje plačujejo polovico zavarovanci sami, polovico pa si delita republika in občina. Del prispevka, ki ga plačuje vsak zavezanec sam, je odvisen od raznih dohodkov, kot so katastrski dohodek, dohodek od gozda in podobno. Pri skupščinah občin pa so tudi imenovane posebne komisije, ki bodo urejale predvsem nekatere oprostitve plačila prispevka. Kot je bilo rečeno na seji skupščine, je tudi to ukrep, ki naj pospeši hitrejši razvoj kmetijstva.

Novice iz radovljiške občine

V torek 9. januarja se je nadaljevala v decembru prekinjena seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Poleg pozitivne ocene nedavnega referenduma o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja, so obravnavali še akcijski program stanovanjske politike v občini in predlog sestave in dejavnosti koordinacijsko kadrovske komisije ter imenovali komisijo za sestavo novega statuta občine.

Komisija za odnose z zamejskimi Slovenci pri občinski konferenci SZDL je v sredo 10. januarja sklenila, da bo letošnja Prešernova proslava, tako kot lani, posvečena kulturni ustvarjalnosti in boju za narodnostne pravice koroških Slovencev. Proslava bo v soboto 3. februarja v festivalni dvorani na Bledu. Poleg domačih izvajalcev bodo nastopile tudi kulturne skupine s Koroške.

Na sestanku vseh sekretarjev osnovnih organizacij ZK v občini so se dogovorili o uvedbi nove statistike in evidence članstva ZK in o evidentiranju kandidatov za funkcije v organih ZK v osnovnih organizacijah, občini in republiki.

Včeraj popoldne je bil ustanovni sestanek aktiva komunistov amaterskih kulturnih delavcev. Izvolili so sekretariat in razpravljali o vlogi članov ZK na področju kulture, zlasti o njeni programski usmeritvi in idejnosti.

O pripravi na ustanavljanje TOZD v občini je včeraj razpravljala tudi občinska odbor sindikata industrije. Odbor se je zavzel za uresničevanje predlogov ustanavljanja TOZD, ki so bili podani v stališčih občinske konference ZK.

Svet za urbanizem pri občinski skupščini je proučil osnutek zazidalnega načrta za del cone Spodnje Gorje, ki ga bo predložil občinski skupščini. Na seji je bila podana tudi informacija o združevanju komunalne službe v občini, za katero so že pripravljeni vsi potrebni elaborati.

Izvršni odbor občinske konference SZDL je pred dnevi predložil občinski skupščini sprejete sklepe o ustanovitvi kluba odbornikov in odloka o odpravi vseh tujih javnih napisov, ki že dalj časa vznemirjajo občane zaradi neestetskega odnosa do turistov vseh tujih narodnosti.

V januarju se bo sestal družbeno politični zbor občine Radovljica. Odborniki skupščine in člani vseh izvršnih organov v občinskih družbeno političnih organizacijah bodo razpravljali o delu skupščine, njene uprave in odgovornosti odbornikov svojim volilcem.

Občinski svet Ljudske tehnike je na zadnji seji obravnaval poročilo o lanskoletni dejavnosti in sprejel letošnji proračun. V okviru Ljudske tehnike uspešno delujejo 3 radioklubi, 2 fotokluba, 2 kluba letalskih in 1 klub brogarskih modelarjev z nad 100 člani. Največ uspeha so lani dosegli člani brogarskega kluba, ki so priredili več republiških, državnih in mednarodnih tekmovanj.

Likovna skupina pri ZKPO Radovljica bo jutri zvečer ob 19. uri priredila v graščinski dvorani svečano otvoritev likovne razstave Janka Korošca in Pavla Lužnika, članov jeseniškega Dolika. V programu bo nastopil ženski pevski zbor Jesenice in recitatorji. Razstava bo odprta do 24. januarja.

Pristojne inšpekcijske službe občinske skupščine bodo na osnovi stališča občinske konference ZK te dni preučile ekonomski položaj in samoupravne razmere v hotelu grad Podvin, v hotelu Grajski dvor v Radovljici, v gostišču Mlino na Bledu, v vzgojnem zavodu in Jelplasu v Kamni gorici in v Kovinski delavnici na Bledu.

Prešernovo gledališče iz Kranja je v petek 5. januarja gostovalo s komedijo Ivana Cankarja Za narodov blagor v Bohinjski Bistrici, jutri zvečer pa bo z Labichovo komedijo Florentinski slavniki nastopilo v kulturnem domu Podnart.

Čeprav so se v poletni krvodajalski akciji najbolj izkazali člani delovnega kolektiva Plamen, se je tudi v zadnji akciji koncem decembra na Bledu prijavilo še nad 40 Plamenovih krvodajalcev.

V Kropi je bila v soboto 6. januarja javna radijska oddaja Spoznavajmo svet in domovino. O znanju iz avtomobilizma, letalstva in računalništva so se pomerile mladinske ekipe iz Murske Sobote, Velenja in iz Kamne gorice. V finale, ki bo v Velenju sta se uvrstili Kamna gorica z 9 in Velenje s 5 točkami.

V tujini je okoli 300 zdomcev iz radovljiške občine, prav toliko pa je v občini prostih delovnih mest. 1971. leta je odšlo na delo 60, lani pa 42 zdomcev.

Republiški strokovnjak med upokojenci

V soboto popoldne je obiskal jeseniške upokojece pomočnik direktorja skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Socialistične republike Slovenije Janez Erjavec. Na sestanku, ki so

se ga udeležili številni upokojenci in upokojenke, je tolmačil zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter seznanil navzoče z njegovimi novitetami. Odgovarjal je tudi na zastavljena

vprišanja in tolmačil nejasnosti z nekaterimi pokojninskimi odločbami.

Prvemu sestanku v letu 1973, ki se ga je udeležil republiški strokovnjak, je sledila reklama za trgovino Slovenijašport na Jesenicah v obliki tekmovanja Pokaži kaj znaš. Prvo nagrado v vrednosti 120 dinarjev je prejela Julka Kolman s Planine pod Golico, drugo v vrednosti 80 dinarjev Agata Slabe z Jesenic in tretjo v vrednosti 50 dinarjev Valentin Erjavšek, prav tako z Jesenic. Hvalevredno je dejstvo, da je Slovenijašport svojevoljno povečala vrednost nagrad za izvedeno reklamo od 100 na 250 dinarjev. Komisija za rekreacijo, kulturo in oddihe, ki organizira reklame za jeseniška podjetja v obliki tekmovanja Pokaži kaj znaš, pričakuje, da bodo tudi ostala podjetja posnemala zgled Slovenijašporta. Istočasno se zahvaljuje jeseniškim podjetjem in ustanovam, ki so odobrila doslej za izvedene reklame 1750 dinarjev in jim želi uspešno leto 1973.

Bolni borci so bili veseli novoletnega obiska

Vse krajevne organizacije ZZB NOV v jeseniški občini so za novoletne praznike po zastopnikih obiskale svoje bolne člane. To lepo dejanje, ki je bilo letos res spontano, nas spominja na povojna leta, ko je bila borčevska organizacija med drugim ustanovljena tudi zato, da pomaga svojim članom vedno, kadar so potrebni pomoči.

Tudi na Blejski Dobravi so na letni skupščini sprejeli med drugim sklep, da bodo obiskali tovariše in da bodo tudi za v bodoče spremljali zdravstveno in gmotno stanje onih, ki v času okupacije niso pomišljali nase. Tovari-

ša Ludvik Ambrožič in Franc Čop sta pri teh obiskih občutila, kako so takih obiskov veseli tovariši, ki so priklenjeni na dom, kako nujno potrebni so taki stiki z ljudmi, ki so se v času okupacije borili za svobodo našega naroda. Občutili so, da niso pozabljeni, zvedeli pa so pri tem tudi o dejavnosti organizacije, kateri pripadajo.

Nekdanji borci NOV prihajajo vedno bolj v leta in je razumljivo, da so vedno bolj podvrženi raznim boleznim in nadlogam. Ravno zato pa bo morala biti stalna naloga krajevnih organizacij ZZB NOV, da bodo o svojih članih vodili trajno skrb.

Visoka priznanja za uspešno delo v KS

Od zvezne konference krajevnih skupnosti sta ob zaključku minulega leta prejela krajevna skupnost Mojstrana, kot posameznik pa naš sodelavec Berti Brun, posebno priznanje za izredne uspehe in vzorno sodelovanje pri samoupravnem reševanju problemov v krajevnih skupnostih.

Pavel Krznarič

Pavel Krznarič, predsednik krajevnih skupnosti, je povedal, da je bilo v krajevni skupnosti Dovje-Mojstrana delo uspešno predvsem zato,

ker so bili člani izvršnega odbora in sveta KS s pomočjo SZDL pravilno izbrani in ker so celotno delo razdelili na 11 komisij, v katerih je vključenih veliko število prebivalcev. Občani so v delo vključeni po interesnih sposobnostih in nagnjenjih za posamezne dejavnosti. Avgust Delavec iz Mojstrane, dolgoletni delavec v številnih družbeno političnih organizacijah je v zvezi s tem dejal,

Berti Brun

da je bilo delo uspešno tudi zato, ker je bila začetna smer razvoja tega območja in se ve, kaj je bilo in kaj je še treba narediti v teh naseljih ter okolici.

Berti Brun pa je to visoko priznanje prejel za dolgoletno, vztrajno in požrtvovalno delo v številnih organizacijah, kjer je doprinesel velik delež pri razvoju samoupravnega sistema v krajevnih skupnostih. Po vojni je bil osem let predsednik KO OF in nato KO SZDL na Hrušici. Zatem osem let predsednik krajevnih skupnosti na Hrušici, nato predsednik sveta stanovanjske skupnosti pri skupščini občine Jesenice, nato predsednik občinske konference SZDL. Poleg vsega tega je že 10 let predsednik občinske zveze za telesno kulturo, imel pa je še več drugih funkcij ter dolžnosti.

Naši sodelavci pri rekreacijskem kegljanju

Družbeno politične organizacije terena Podmežaklja so sklenile tudi za leto 1972 organizirati novoletni sprejem 70-letnikov. Sprejem je bil v soboto, dne 6. januarja, v dvorani krajevnih skupnosti Podmežaklja. Od vabljenih se je odzvalo nekaj nad polovico, kar je za zimski čas in starost povsem razumljivo. Večer so popestrili in neverjetno zadovoljili navzoče pevci Društva upokojevcev z Javornika pod vodstvom zborovodje Jaka Vebra.

Sprejem se je začel s pesmijo, nato pa je predsednik KS Podmežaklja Janko Verdnik s kratkim nagovorom pozdravil navzoče 70-letnike in

pevce, ki so se radi odzvali vabilu. Nato je obrisal vso težo življenja 70-letnikov, ki so vse življenje trdo delali in gradili, ter se borili za lepše dni našega delovnega človeka. Že to mnogo pove, da je ta generacija preživela dve svetovni vojni. Ob zaključku jim je zaželel srečno, predvsem pa zdravja polno novo leto 1973.

Po skromni zakuski so pozno v noč donele pesmi od narodnih, partizanskih, vesele in poskočnih, katere so prepevali pevci javniških upokojevcev. Posebno so navzoče ogrele koroške narodne pesmi. Na vrsto je prišla

tudi Prešernova Zdravica in še mnogo drugih, ki so žele viharjen aplavz in hvalo pevcem, ki so neumorno peli ter tako dali večeru vzdušje, kakršnega na podobnih večerih nismo bili vajeni.

Ob zaključku je spregovoril tudi Ciril Trilar in povedal nekaj zanimivih misli o času, v katerem živimo in se toplo zahvalil v imenu družbeno političnih organizacij in navzočih, pevcem in njihovega požrtvovalnemu pevovodji Janku Vebri za tako vesel in topel tovariški večer. Vsi pa so zaželeli, da naj bi bilo večerov z našo slovensko pesmijo še več.

R

KRUH

Navaden zimski vsakdan, pa morda le ni tako navaden. Ljudje hitimo vsak po svojih opravkih in čemerni komaj zmoredno odpreti usta v zaspani: »Dobro dan!« Tu in tam posejani rožnati oblaki pričajo, da se prebujajo še eno lepo zimsko jutro. Zimsko? Seveda! December je, hribovi so pobeljeni in mrz je tudi, da se ti nosnice lepijo, le snega ni, v tem je nenavadnost zadnjega meseca. Sneg, prijatelj otrok in vseh, katerih sklepi so še dobro namazani, pa noče in noče priti. Še za nekaj je dobro, če zapade sneg. Mnogo tistega, kar ljudem ni treba videti, pokrije s svojo belino in za nekaj časa polepša te naše zaprašene Jesenice in okolico. Toda značilni prah in dim iz tovarne nista edina neljuba gosta oken z belimi zavesami, na novo pobeljenih hiš in vsak dan bolj ali manj počiščenih ulic, cest in dvorišč.

Tu je most, še bolj bel in leden, posebna »poslastica« za šoferje. Človek bi rekel, most je most, pa ni tako. Tu sta dva, drug nad drugim, pa to niti ni toliko važno. Pogled mi poroča po nasipu in se nehote ustavi pod mostom. Korak mi zastane. Mimoidoči se vprašujejo ozirajo vame, češ, le kam tako bulji, saj vendar ni nič nenavadnega, če ugledaš ob cesti in še marsikje druge javno smetišče. Moje oči pa begajo med odvrženo pločevino, zamazanim papirjem in razpadajočimi cunjami, a se vračajo vedno na isto mesto, te res ne motim? Tam, med vso tisto ropotijo, mirno počiva odvržena in nedotaknjena kilogramska štruca belega kruha a zraven še polovička. Kruh na smetišču! Kako daleč smo prišli! Kdo je tako presit?

Komu se bo smešno zdelo, da toliko pleteničim okrog tega kruha, toda današnji čas zahteva od nas ravno nasprotno. Na vsakem koraku lahko slišimo, beremo pa tudi občutimo uresničevanje stabilizacijske politike, ni nam prav, ko slišimo, da bo moral vsak zadržati svoj pas, tako smo se že navadili tarnati in na veliko razpravljati, kako premalo zaslužimo, nasprotujemo podražitvam živil, posebno kruha, pa se še najdejo ljudje, ki ta ne tako poceni kruh odmetavajo.

V mislih se pojavi pred menoj skelet, komaj pokrit s kožo, iz nenavadno velike glave za otroka pa strmijo velike oči, ki očitajo, prosijo, rotijo, oči, ki me obtožujejo, da pripadam tistim, ki ne znajo ceniti kruha. Se bolj žalostno je to zato, ker sicer tako skrbimo za socialno izenačevanje. Nekam krivo se počutim in ne vem prav, kako naj pravilno vzgajam otroke takih staršev. Po vsaki šolski malici ostaja kruh, tudi namazan in ne malokrat se zgodi, da je kruh mogoče najti v košu za smeti. S kakšno pravico smem kaznovati otroka, če to vidi doma vsak dan? Kako bodo otroci znali ceniti misel: Uči se, da si boš laže služil svoj kruh!

Morda boš bral, ti, komu so v prvi vrsti te besede namenjene, spomni se jih takrat, ko boš robantil, da komaj zase zaslužiš, ko bo prišel tvoj sin ali hči domov, pa te bo prosil za dinar za vietnamske otroke, za slepe in podobno.

Hudo prizadeta odhajam v službo. Vsak dan hodim tod mimo. Kruh še vedno leži tam in skupaj z mano čaka na snežno odejo, ki bo zakrila majhna, a toliko bolj sramotno dejanje enega izmed članov naše socialistične družbe.

Štefaniya Muhar

70 - letniki terena Podmežaklja so praznovali

25 razstav v letu 1972

Le redka poklicna hiša, ki se ukvarja z razstavno dejavnostjo, se lahko ponaša s tako obsežno razstavno aktivnostjo, kot jo dosega že nekaj let likovna sekcija DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice. V lanskem letu so zabeležili 25 razstav in sicer 20 na Jesenicah v mali dvorani Delavskega doma in pet izven Jesenic. Če ves denar, s katerim so razpolagali dolikovci v lanskem letu, razdelimo na te razstave, potem odpade na eno razstavo 778.00 din ob povprečnem obisku 815 ljudi, ali 0,96 din družbene subvencije na enega obiskovalca. Seveda pa so v to vsoto vračunani tudi drugi izdatki DOLIK-a, ki jih ima za svojo študijsko dejavnost oziroma za obiskovanje raznih drugih razstav izven Jesenic.

Ta, že desetletje kontinuirana razstavna dejavnost na Jesenicah, nedvomno zasluži večjo pozornost tako v materialnem kot moralnem smislu, še toliko bolj, ker z majhnim družbenim vlaganjem dosega pomembne estetske vzgojne rezultate med delovnimi ljudmi.

Neprecenljiva kulturna vrednota pa je, da ob tej obsežni dejavnosti likovno aktivno ustvarja povprečno okrog 25 že več let ustvarjalnih slikarjev, ki se trikrat letno na Jesenicah, večkrat pa tudi izven Jesenic podvrže strokovni in javni oceni svojega ustvarjanja. Vse to skupaj predstavlja za Jesenice pa tudi za Slovenijo izredno kulturno bogastvo, ki je že vtisnilo svoj pečat v zgodovino likovne umetnosti Slovenije in Jugoslavije, kljub temu, da se likovna letna kronika Slovencev že vsa povojna leta zaključuje brez omembe te dejavnosti. Kljub temu pa je postal DOLIK v Sloveniji pojem likovnega ustvarjanja in prikazovanja likovnih vrednot.

Te dni bo poteklo že 27 let kontinuiranega delovanja jeseniškega DOLIKA, ki združuje slikarje iz gornje Gorenjske pa tudi izven. Posamezniki so v tem času že zdavnaj presegli tako imenovano amatersko raven pa vendar še niso dobili ustreznega priznanja, razen posameznikov z udeležbo v slikarskih kolonijah. Slovenski kulturni centri, ki se že od nekdaj prištevajo med centre, ki pa že zdavnaj niso več edini, še vedno zapirajo svoje razstavne hiše tem ustvarjalcem, ki bi jim pot v centre nedvomno pomenilo novo spodbudo in strokovno rast ter uveljavitev.

Toda vrnimo se nazaj k razstavni dejavnosti na Jesenicah, katere nosilci so ravno aktivni likovni ustvarjalci. Le-ti se zavedajo, da brez sočasne estetsko-likovne vzgoje delovnih ljudi ni niti njihovega lastnega napredka. Kajti le likovno vzgojeno občinstvo je lahko najbolj objektivni kritik njihovega lastnega likovnega ustvarjanja, to kritičnost pa si lahko pridobijo le z obiskom likovnih razstav ustvarjalcev iz vse Slovenije. To je bilo tudi vodilo jeseniškim dolikovcem, da že desetletje vsako leto organizirajo od začetnih dvanajstih, do 16 in 20 razstav v zadnjih letih. Poleg treh že tradicionalnih lastnih kolektivnih razstav (ob kulturnem prazniku Slovencev

— 8. februarja, ob občinskem prazniku in ob dnevu republike), so v lanskem letu razstavljali: Franc Boltar, slikar iz Radovljice, učenci osnovnih šol jeseniške občine svoje risbe, Franci Sluga umetniško fotografijo, Roman Savinšek, akad. slikar, Jože Bertonec iz Kroke umetno kovaštvo, Miloš Vastič, slikar s Trbovelj, Anton Repnik, slikar iz Mute, Nejc Slapar, grafik iz Kranja, Drago Košir, kipar iz Sodražice, Koloman Beznec, slikar iz Murske Sobote, Tone Tomazin, slikar z Jesenic, Boris Tavželj, slikar iz Lucije pri Portorožu, Lojze Gregorič z Jesenic, umetno kovaštvo, likovniki združeni v likovnem klubu Krško, likovniki združeni v RELIK iz Trbovelj in likovniki združeni v LIKOS iz Murske Sobote, poleg razstave jeseniških filateliov, ki so priredili razstavo v okviru tega razstavnega programa. Tako se je v lanskem letu jeseniškemu občinstvu predstavilo okrog 70 slikarjev iz vse Slovenije, vključno z domačimi.

Če ob tem upoštevamo, da so večino razstav odpirali s kratkimi kulturnimi programi ob predstavitvi razstavljalcev in ob vsakokratnem razstavnem listu, potem bi vsaka razstava zaslužila mnogo več moralne in materialne pozornosti ali vsaj enako vrednosti z nekaterimi ostalimi dejavnostmi. Posebna vrednota pa je seveda tudi povezovanje domačih likovnikov z likovnimi ustvarjalci širom Slovenije.

Kako pa je z odzivnostjo občinstva? Desetletno spremljanje razstavne dejavnosti na Jesenicah nam kaže, da je obisk na razstavah v Delavskem domu občutno padel in sicer iz poprečja 1200 na poprečje 600 na eno razstavo. Lanskoletno poprečje 815 obiskovalcev je doseženo zaradi izredno velikega obiska kipsarske razstave v avli občinske skupščine. Z veseljem pa ob tem lahko ugotovimo, da imajo likovne razstave na Jesenicah od skupne udeležbe okrog 90 % stalnih in rednih obiskovalcev, ostali pa so priložnostni. Zmanjšanje poprečnega obiska gre predvsem na račun vedno bolj neprimerne lokacije in vedno manjše frekventnosti Delavskega doma, zelo občuten del pa odpade na jeseniške šole, ki so pred leti organizirano obiskovali razstave, sedaj pa so to zelo opustile. Čeprav to sodi v njihov učni program in

učno-vzgojne smotre, so zelo redki kolektivni obiski posameznih razredov ali šol. Pri tem bi šolniki morali vedeti, da gre za pomembno področje kulturne vzgoje in za izredno priložnost, ki jo šole marsikje na Slovenskem nimajo. Spodbudna ugotovitev pa je, da je med rednimi obiskovalci skoraj polovica mladih, precej pa tudi delavcev iz kadrovskega doma.

Kaj pa za naprej? Nedvomno je, da bo jeseniška tako likovno ustvarjalna dejavnost, kakor razstavna dejavnost vedno bolj stagnirala, če ne bomo v zelo kratkem času poskrbeli za boljše pogoje. Pri tem so predvsem mišljeni boljši materialni pogoji za aktivno delo slikarjev (večjo materialno pomoč in ustrezni delovni prostori za študijsko dejavnost) in novi razstavnii prostori v središču mesta. Če priznavamo likovno-estetski vzgoji enako vrednost ostalim vzgojnim področjem pri oblikovanju vsestranske socialistične osebnosti in ne želimo, da bo 27-letna likovna tradicija začela usihati, potem se moramo hitro odločiti in te pogoje ustvariti.

Slovensko narodno gledališče — drama iz Ljubljane se je v soboto 6. decembra predstavila na Jesenicah s komedijo VDOVA IZ ANKONE, avtorja italijanskega komediografa Angela Beolca-Ruzzanta. Dve uri trajajoča komedija nas ni ogrela, saj razen odlične igre Rudija Kosmača v vlogi šjora Tomaža, za katero je prejel letošnjo Severjevo nagrado in Toneta Gogala v vlogi njegovega sluga Ruzzanta, ni bilo kaj videti, niti slišati. Komedija je brez kakršne koli vsebinske vrednosti in nas niti ni zabavala.

Kulturno prosvetni dejavnosti več družbene veljave

Zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice v januarju in februarju organizira v vseh večjih krajih naše občine razgovore o kulturno prosvetni dejavnosti. Na razgovore vabijo zastopnike krajevne skupnosti in družbeno političnih organizacij v posameznih krajevskih skupnostih. Tak razgovor so imeli v petek tudi na Javorniku. Razen članov upravnega odbora DPD Svoboda so se razgovora udeležili tudi zastopniki krajevne skupnosti in krajevnega odbora SZDL. Na razgovoru so kritično ocenili stanje kulturno prosvetne dejavnosti in menili, da bi morala biti kulturno prosvetna dejavnost v krajevskih skupnostih, občini in tudi v republiki deležna večje pomoči. Zavzemali so se za to, da naj bi bila prizadevanja na različnih področjih kulturno prosvetnih dejavnosti v primerjavi z drugimi področji ustrezno vrednotena, s tem pa bi pripomogli, da bi stanje lahko občutno izboljšali. Med drugim je bilo rečeno, da so člani javniške Svobode v zadnjem času pri svojih prizadevanjih precej osamljeni in ugotavljajo, da ni prave povezave z ustanovami, ki se ukvarjajo s kulturno prosvetno dejavnostjo, ki od družbe iz občinskega proračuna prejema ustrezna finančna sredstva. Da bi društvo lahko izpolnjevalo že pred leti sprejeti program, bi moralo biti deležno večje pomoči pri

delavski univerzi, glasbeni šoli, kajti za tovrstno dejavnost imajo v delavskem domu na Javorniku, čeprav še ni dokončno dograjen, ustrezne pogoje. Kot osnova za razpravo naj bi služile tudi teže, ki jih je pripravila ZKPO občine Jesenice, vendar so bili mnjenja, da bi morali biti tudi ob morebitnih spremenjenih pogojih delovanja deležni večje pomoči pri že omenjenih kulturnih ustanovah.

V razpravi je sodeloval član predsedstva ZKPO Slovenije in občine Jesenice Bojan ČEBULJ, ki je posredoval nekaj misli iz nedavne seje predsedstva ZKPO Slovenije, ki je bila v Ljubljani.

V drugem delu razgovora so obširneje razpravljali o prizadevanjih, da bi dokončno uredili prostore v delavskem domu Julke in Albina Pičnik na Javorniku. V stavbi je še približno 430 m² prostorov v surovem stanju.

Za ureditev teh prostorov bi po približni oceni potrebovali okrog 130 milijonov starih dinarjev. Tako bi pridobili prostor za umetnostno galerijo, knjižnico, prostore za družbeno politične organizacije in pevsko sobo. Z dograditvijo novih prostorov v delavskem domu na Javorniku bi imeli možnost za razširitev kulturno prosvetne dejavnosti, na področja, ki so bila doslej v manjši meri zajeta.

Predsednik DPD Svoboda Javornik Ivan Tušar je prisotnim ob koncu razgovora povedal, da v zadnjem času kljub težavam ugotavljajo izboljšanje stanja, še posebej pri izvajanju programa v počastitev 50-letnice delovanja društva in 40-letnice dramskega odseka. Seznanil jih je tudi z načrtom oziroma programom prireditve, ki naj bi jih izvedli do konca jubilejne sezone.

Lužnik in Korošec razstavljata v Radovljici

Jutri, v soboto 13. januarja, bodo ob 19. uri v graški dvorani v Radovljici odprli slikarsko razstavo dveh marljivih jeseniških slikarjev, članov likovne sekcije DOLIK — Janka KOROŠCA in Pavla LUŽNIKA.

Kulturni program ob otvoritvi bo izvajal ženski pevski zbor Jesenice, instrumentalni solisti in recitatorji z Jesenic.

Ob zaključku jubilejnega leta

Delovni in svečani občni zbor nogometnega kluba

Lansko leto je preteklo 60 let, odkar je leta 1912 nekaj mladih zagnancev na Jesenicah ustanovilo prvi nogometni klub in ga poimenovalo »Golica.« Prvo nogometno igrišče v zmanjšanih izmerah je bilo takrat na Zalah, na travniku, kjer danes stoji poslopje carinarnice. Zaradi majhnih izmer igrišča je takrat moštvo štelo le šest igralcev. Začetniki so bili mladi gimnazijci in obrtni vajenci. Tem prvim pionirjem so sledili Savčani in Dovžani, ki so ustanovili svoja moštva in, ki so v prvem obdobju merili moči med seboj. Od teh prvih pionirjev nogometa sta živa le še Janez CERNE z Jesenic in inž. Janko JANSKA z Dovjega. To začetno obdobje je prekinila prva svetovna vojna. Med obema vojnama pa je nogomet, ki je imel vedno več privrženecv med delavci železarne, dosegli izreden razmah tako v pogledu številnosti kakor v pogledu kakovosti. V tem času so na območju Jesenic bolj ali manj kontinuirano delovala tri nogometna moštva. Med drugo svetovno vojno je bila nogometna aktivnost živa do leta 1943. Vedno več nogometašev se je aktivno vključevala v narodnoosvobodilno borbo ali bilo izseljenih. Aktivno je v NOB sodelovalo 76 nogometašev, od teh pa je v letih 1941—1945 darovalo svoja življenja 24 nogometašev. Po osvoboditvi se je nogometna tradicija kontinuirano z večjimi ali manjšimi uspehi nadaljevala, vendar v primerjavi z obdobjem med obema vojnama precej zožena. V obdobju po osvoboditvi se je namreč na Jesenicah razvila vrsta novih športnih panog, ki jih med obema vojnama nismo niti poznali. Z ožjenjem nogometne aktivnosti pa je zelo upadala in nihala kakovost, od le-te pa je bilo odvisno zanimanje in širina. In v tem krogu se je vrtil nogomet v povojnem obdobju, enkrat se je kakovostno dvignil pa zopet upadel, vendar pa je kontinuirano deloval vse povojno obdobje. Če so bili začetniki nogometa na Jesenicah mladi gimnazijci in vajenci, so ga vajenci in delavci ohranili skozi 60 let.

To so na kratko povzete misli uvodnega referata, ki ga je na občnem zboru imel dolgoletni nogometaš in športni ter družbeno politični delavec Viktor BRUN. Za njim je spregovoril predsednik Nogometne zveze Slovenije Jože SNOJ, ki je v kratkem nagovoru izrekel vse priznanje trdoživosti in vztrajnosti jeseniškim nogometašem še nadaljnjih uspehov in kakovostne rasti. Ob tej priliki je izročil nogometnemu klubu v imenu Nogometne zveze Slovenije spominsko diplomu, spominske plakete s knjigo pa je podelil naslednjim nogometašem in nogometnim delavcem: Janku Pučku, Dolžan Radkoti, Jožu Knificu, Jožu Janežiču, Mirkoti Spendau, Dušanu Brunu, Igorju Luznarju in Smailu Kačarju.

Slavostnemu delu jubilejnega občnega zbora, je sledil delovni del. O dvehletnem delovanju kluba je poročal dolgoletni predsednik Milan Budja. Po uvodni oceni delovanja nogometa, ki še vedno nima ustreznih materialnih pogojev, naj si bo za tekmovalni ali rekreativni nogomet, je predsednik poročal o konkretnih dosežkih nogometa na Jesenicah v minulih dveh letih, ki je bil zastopan s pionirskim, mladinskim in članskim moštvom. Prvo moštvo si je pomladi 1971 priborilo vstop v zahodno consko ligo iz katere pa je že naslednje leto izpadlo. Ne glede na demoraliziranost pa se je prvo moštvo ob zaključku prvega dela tekmovanja za prvenstvo gorenjske nogometne podzveze minulo jesen, uvrstilo na prvo mesto prvenstvene lestvice. Ob tem

je zastavil vprašanja kako daleč lahko segajo ambicije jeseniškega nogometa glede na njegovo specifičnost (delo nogometašev v treh izmenah, omejena finančna sredstva in drugo).

Zelo pozitiven razvoj je v minulih dveh letih doseglo mladinsko moštvo, ki se je leta 1971 v borbi za slovenskega mladinskega prvaka uvrstilo na častno tretje mesto. V jesenskem delu tekmovanja, v sezoni 1972/73 pa so uvrščeni na drugo mesto prvenstvene lestvice gorenjske nogometne podzveze. V to moštvo uprava kluba polaga tudi največje upanje za nadaljnjo kakovostno rast nogometa.

Tudi pionirsko moštvo se uspešno bori v prvenstvu gorenjske nogometne podzveze in je po končanem jesenskem delu prvenstva uvrščeno na tretje mesto. Dotok v to moštvo, ki ga predstavljajo učenci osnovnih šol je zelo velik, vendar pa so možnosti kluba omejene.

V lanskem letu je nogometni klub v počastitev 60-letnice nogometa na Jesenicah organiziral več prijateljskih srečanj za vsa moštva, sodelovali so na tradicionalnem mednarodnem turnirju »TREH MEJA« in bili izvajalci prvenstva železarne v malem nogometu v katerem je nastopilo 18 moštev ter izvajalci nogometnega dela letnih športnih iger slovenskih železarn.

V jubilejnem letu je bil osnovan tudi posebni odbor, ki pripravlja obsežno publikacijo o 60-letnem delovanju nogometa na Jesenicah. Knjižica bo izšla letos, gradivo pa zbira Viktor Brun.

Ko je predsednik Budja dovolj kritično analiziral delovanje kluba, njegove materialne možnosti, trenerske in sodniške kadre, se je zaskrbljeno zaustavil tudi pri vprašanju vedno manjše pripravljenosti delovanja v upravi kluba, ki kljub prizadevanju ni mogla razširiti svojega sestava. Tako je vse delo slonelo le na nekaterih članih. V sklepu svojega poročila se je zahvalil vsem aktivnim nogometašem in poštvovalnim odbornikom ter simpatizerjem kluba za prispevek k nadaljnjem razvoju nogometa na Jesenicah.

Blagajnik kluba Robert Gorše je v svojem poročilu analiziral dohodke in izdatke kluba. Dohodki v letu 1972 so znašali 76.455,00 din, izdatki pa 83.700,75 din, tako, da ob novem letu znaša negativni saldo 7.245,75 din. Iz analize izdatkov je razvidno, da je klub posloval izredno varčno in gospodarno. To je potrdil tudi predsednik nadzornega odbora Mitja Verovšek, ki je izrekel priznanje za vzorno poslovanje in predlagal razrešnico upravnemu odboru kluba.

V nadaljevanju so v razpravi čestitali ob 60-letnici jeseniškega nogometa in mu zaželeli še nadaljnjo kakovostno rast: predsednik Gorenjske podzveze tov. Planinšek, Mirko Ramuš v imenu službeno zadržanega predsednika športnega društva Jesenice, Vane Dobrič v imenu ljubljanske nogometne podzveze, dipl. inž. Boris Bregant v imenu delavskega sveta železarne, v imenu podzveze nogometnih trenerjev tov. Pišek in v imenu občinske Zveze za telesno kulturo Berti Brun. V razpravi pa so poleg njih še sodelovali igralec Drago Ljušič, trener mladinskega moštva Ljubo Radović in Mitja Verovšek.

Vse njihove razprave bi lahko strnili v skupno ugotovitev, da ima jeseniški nogomet glede na dolgoletno tradicijo in dosežene uspehe v preteklosti vse možnosti, da z lastnimi kadri naprej kakovostno raste in se prebije v slovensko ligo kamor bi glede na tradicijo in glede na slovensko delavsko središče tudi sodil. Seveda pa je zato potrebnega veliko trdega in vztrajnega dela samih nogometašev in uprave kluba ob večji moralni in materialni podpori družbe. Če na nogomet gledamo, tudi kot na družbeno-vzgojni dejavnik, kot na šport, ki se ga predvsem opirjajo vajenci in delavci, na šport, ki je na Jesenicah začel povezovati tudi delavce neslovene in jih prijateljsko povezovati z domačimi v športni igri in kot športno panogo, ki za-

vzema vedno bolj pomembno mesto v rekreacijski dejavnosti, potem resnično zasluži več moralne in materialne podpore.

Po zelo kakovostni razpravi so bili v upravni odbor nogometnega kluba izvoljeni: Milan Budja, Branko Šuvak, Robert Gorše, Polde Šoberl, Janez Samar, inž. Adi Mulej, Smailo Kačar, Ljubo Radović in Zdravko Frelih.

Če k uspešnemu občnemu zboru prištejemo še zelo dobro udeležbo tako s strani aktivnih nogometašev in odbornikov, kakor s strani nekdanjih nogometašev in funkcionarjev ter predstavnikov, potem lahko upravičeno pričakujemo to kar je dejal nekdo med govorniki: DA NAJ JUBILEJNO LETO POMENI NADALJNO SPODBUDO IN POLET V SE VEČJO MNOŽIČNOST IN KAKOVOST JESENISKEGA NOGOMETA.

Rešitev nagradne križanke

SLATINA, OPAŽ, RAMAZAN, KALI, ETE, OST, SKEČ, CEBELAR, I, UN, NRAVI, O, DOTA, ON, KRAP, NALIV, IA, LAVOR, PTICE, A, N, FINALE, OGLIO, L, UVOD, LOKAL, AJD, J, SIN, MIG, KNA, AIDA, PREKAT, KROPA, SIR, E, TUL, OTOCAN, TEN, SPINACA, B, RAKETA, NAKANA, OAZA, RAA, OLA, AREST, TVAR, P, NA, SO, MAIN, AVIZO, OTOK, LIM, TITANIK, VASOVALEC, MET, O, LETO, ZELI, ZELEZAR.

V sredo je posebna komisija, ki so je sestavljali predsednik Alojz Zivko, stalna inventurna komisija, Marija Kavčič, nabavni oddelek in Aco Petrovič stalna inventurna komisija, ter sodelavec uredništva izžrebali nagrajence nagradne križanke v 52. številki železarja. Prejeli smo 354 rešitev, komisija pa je izvela dvanajst rešitev, da je dobila deset pravih.

100 din prejme MARIČA JEZERSEK, Knjigovodstvo; 70 din FRANC CULJKAR, nab. odd.; 70 din ROZALIJA TALER, sektor za ekonomiko; 50 din MITJA ZUPAN — COP; 50 din Biček inž. JANEZ — Vatrostalna; 50 din MIRKO RABIC — OTK; po 30 din: ZINKA JOVICIC upokojenka, Jesenice, Kidričeva 33, FRANC PINTAR — SVD — kadrovski sektor, FRANC ROBIC — promet, in IVAN SODJA — elektrodni obrat.

Vsem nagrajencem čestitamo in jih prosimo, da dvignejo nagrade od torka dalje na uredništvo železarja.

Obvestilo

O VPISOVANJU SOLSKIH NOVINECV V I. RAZRED OSNOVNE SOLE KOROŠKA BELA IN BLEJSKA DOBRAVA ZA SOLSKO LETO 1973/74.

VPISOVANJE JE ZA VSE OTROKE, KI SO ROJENI LETA 1966 OBVEZNO IN ZA OTROKE, KI SO ROJENI DO 30. JUNIJA 1967 POGOJNO.

VPISATI SE MORAJO VSI OTROCI, NE GLEDE NA TO CE OBISKUJEJO VRTEC. ZA TISTE OTROKE, KI VRTCA NE OBISKUJEJO BO OBENEM TUDI VPISOVANJE V MALO SOLO.

ZA VPIS RABITE:

1. ROJSTNI LIST
2. POTRDILO (IZKAZNICO) O CEPLJENJU
3. ZDRAVSTVENO KNJIZICO OTROKA

VPISOVANJE ZA SOLSKI OKOLIS: JAVORNIK, KOROŠKA BELA, JAVORNIŠKI ROVČ, DOTOKI, PODKOČNA IN KOČNA BO V PISARNI OSNOVNE SOLE NA KOROŠKI BELI VSAK DAN OD PONEDELJKA DO PETKA OD 7. DO 14. URE, OB SREDAH DO 17. URE OD 15. DO 19. JANUARJA 1973.

VPISOVANJE ZA SOLSKI OKOLIS BLEJSKA DOBRAVA IN LIPCE PO V VRTCU NA BLEJSKI DOBRAVI V PONEDELJEK, 15. JANUARJA OD 8. DO 14. URE IN V SREDO, 17. JANUARJA OD 8. DO 16. URE. VPISOVANJE ZA ZAMUDNIKE Z BLEJSKE DOBRAVE BO V PISARNI SOLE NA KOROŠKI BELI PO RAZPOREDU ZA KOROŠKO BELO.

Vabilo na občni zbor

Foto klub Andrej Prešern Jesenice vabi vse fotomaterje in ljubitelje fotografije na občni zbor, ki bo danes dne 12. januarja 1973 ob 17. uri v salonu Kazine.

Po občnem zboru bo član kluba Izidor Trojar predvajal barvne diapozitive s poti po Afriki.

Vabi odbor

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

13. januarja ameriški CS barvni film ob 15. uri **TARZANOV UPOR V DZUNGLI**, režija Villiam Withmey, v glavni vlogi Ron Ely

13. in 14. januarja ameriški barvni film ob 17. in 19. uri **VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJI**, režija Enrigvel L. Equiluz, v glavni vlogi Paul Naschy

15. in 16. januarja italijansko-španski CS barvni film ob 17. in 19. uri **COMPANEROSI**, režija Sergio Korbuc, v glavni vlogi Franko Nero

17. januarja jugoslovanski barvni film ob 17. in 19. uri **BABJE POLETJE**, režija Nikola Tanhofer, v glavni vlogi Boris Dvornik

18. in 19. januarja francoski CS barvni film ob 17. in 19. uri **ZACETNICA NA PLOČNIKU**, režija Guy Gasoril, v glavni vlogi Brigitte Bardot

20. januarja italijanski CS barvni film ob 17. in 19. uri **ROBIN HOOD — OGNJENI LOKOSTRELEC**, režija Giorgio Feroni, v glavni vlogi Guillamo Gemma

Kino PLAVZ

13. in 14. januarja italijansko-španski CS barvni film ob 18. in 20. uri **COMPANEROSI**

14. januarja ameriški CS barvni film ob 10. uri **TARZANOV UPOR V DZUNGLI**

15. in 16. januarja ameriški barvni film ob 18. in 20. uri **VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJI**

17. in 18. januarja ameriški barvni film ob 17.30 in 20. uri **DOLINA RADOSTI**

19. januarja jugoslovanski barvni film ob 18. in 20. uri **BABJE POLETJE**

20. januarja italijanski CS barvni film ob 18. in 20. uri **NORMANSKI MEC**

Kino DOVJE-MOJSTRANA

13. januarja ameriško-italijanski CS barvni film **POGON ZA 100.000 DOLARJEV**

14. januarja mehiški CS barvni film **MEHIKA V PLAMENIH**

20. januarja italijansko-španski CS barvni film **COMPANEROSI**

Kino KRANJSKA GORA

13. januarja mehiški CS barvni film **MEHIKA V PLAMENIH**

14. januarja ameriški barvni film **DOLINA RADOSTI**

17. januarja italijansko-španski CS barvni film **COMPANEROSI**

18. januarja jugoslovanski barvni film **BABJE POLETJE**

20. januarja ameriški barvni film **VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJI**

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

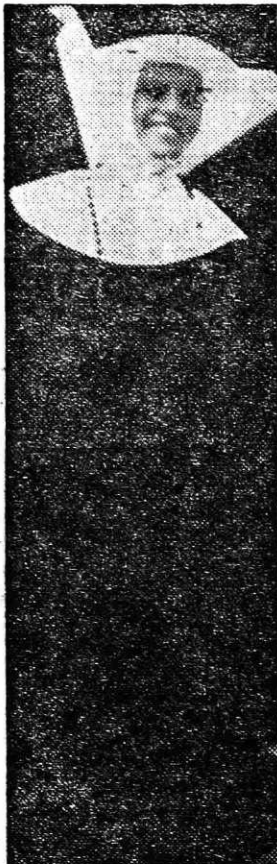
13. januarja nemški barvni film ob 19. uri **JAVNA HISA**

14. januarja ameriški barvni film ob 17. uri **TARZANOV UPOR V DZUNGLI**

14. januarja ameriško-italijanski CS barvni film ob 19. uri **POGON ZA 100.000 DOLARJEV**

17. januarja ameriški barvni film ob 19. uri **VOLKODLAKI PROTI VAMPIRJI**

20. januarja ameriški barvni film ob 19. uri **DOLINA RADOSTI**

ZACETNICA NA PLOČNIKU je francoski film, ki se vrti okoli vprašanja: ali lažje postane prostitutka nuna, ali se nuna lažje prilagodi najstarejšemu poklicu na svetu — prostituciji. Odgovor boste dobili, če si ogledate film v jeseniškem kinematografu.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše ljubljene žene, mame, stare mame, sestre in tete

LOTI TARMAN roj. AICHOLZER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in tistim, ki so prišli od blizu in daleč ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem tistim, ki so ji darovali cvetje in vence, nam ustno ali pisмено izrazili sožalje ter na katerikoli drug način počastili njen spomin. Vsem, ki so sočustvovali ob naši bolečini, iskrena hvala.

Prav tako smo globoko hvaležni za nesebično pomoč v teh težkih dneh družinam: Soklič-Sirčevi, Reškovi, Gerdejevi, Vodopivčevi, dobri sosedji Baragovi, Kežarjevi, Intiharjevi, Nikoličevi, Kokaljevi, Zimičevi, Goršetovi, Gašperin-Legatovi in Šmido- vi. Prisrčna hvala Milici Vi- dičevi za storjeno uslugo. Sosedom iz Kidričeve c. 22 iskrena hvala za venec.

Posebej smo hvaležni dr. Dražiču za human odnos in pomoč pri zdravljenju na domu. Iskreno se zahvaljujemo zdravniškemu osebju kirurškega oddelka, primariju dr. Copfu, dr. Azmanu, dr. Travnu, ki ji je do posled- njega trenutka nudilo vso možno pomoč in ji skušalo ohraniti dragoceno življenje. Enako smo dolžni zahvalo tudi stremnemu osebju.

Vrtnariji ZVONČEK za nji- hovo pomoč in razumevanje iskrena zahvala. Hvala pev- skemu zboru upokojujencev Ja- vornik za zadnje pozdrave s pesmijo, ki jo je tako ljubila. Vsem lastnikom osebnih av- tomobilov naša iskrena hvala za njihovo uslugo.

Vsem, ki so v teh težkih dneh slovesa čutili z nami in nam plemenito pomagali, iskrena zahvala.

Za njo žalujejo: mož Slav- ko, sin Slavko z ženo Si- mono in vnukom Dušanom, sestra Fani, brat Maks z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta in starega očeta

MIRKA OITZL

se najpristrčneje zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih dneh pomagali in z nami sočustvovali.

Zahvaljujemo se dr. Sajev- cu za njegovo dolgoletno zdravljenje na domu, kakor tudi dr. Dražiču, dr. Novaku in dr. Mencingerju. Prav le- po se zahvaljujemo vsem so- sedom in sostanovalcem, ka- kor tudi kolektivu elektro- dnega obrata in tovarniškemu sindikatu za njihovo nesebič- no pomoč.

Zahvaljujemo se tudi vsem ostalim, ki ste ga spremili in se od njega poslovili na nje- govi zadnji poti.

ŽALUJOČI: sinovi Bo- jan, Boris, Gusti in Silvo, ter hčerki So- nja in Mira vsi z dru- žinami in ostalo so- rodstvo

ZAHVALA

Tovarniškem odboru os- novne organizacije sindikata Železarne se iskreno zahva- ljujem za pozornost ob moji bolezni, ko so me prijetno presenetili z denarno pomoč- jo.

Regina Berguš
valjarna žice

ZAHVALA

Tovarniškem odboru os- novne organizacije sindikata se lepo zahvaljujem za de- narno pomoč, ki mi je bila med mojo boleznijo zelo do- brodošla.

Gabrijel Munih
valjarna žice

ZAHVALA

Tovarniškem odboru sin- dikata Železarne se iskreno zahvaljujem za denarno po- moč in še posebej za darilo in obisk na domu.

Mnogo sreče in napredka v novem letu — želi

upokojenec
Herman Kavčič,
Jesenice
Savska cesta 2

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obra- tovodstva strojne delavnice, kolektivu ključavničarjev, se za dedka Mraza najlepše za- hvaljuje

Alen in Silvica Kočmar

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru stroj- nih delavnic se iskreno za- hvaljujem za prejeto darilo, ki mi bo v trajen spomin.

Vsem bivšim sodelavcem želim čimveč delovnih uspe- hov pri nadaljnjem delu.

Viktor Dugar

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem os- novni organizaciji sindikata železarne Jesenice za prele- po darilo in denarno pomoč ter obisk na domu v času moje dolgotrajne bolezni.

Tudi v novem letu želim še mnogo uspeha pri delu.

Filip Sodja

ZAHVALA

Društvu upokojujencev Ja- vornik-Koroška Bela se iskre- no zahvaljujem za prejeto darila in prav tako tovari- šem, ki so me obiskali na domu ter želim zdravo in srečno novo leto 1973.

Avguštin Jakelj

ZAHVALA

Odboru organizacije ZB te- rena Sava, se najiskreneje zahvaljujem za novoletno da- rilo, posebno pa se zahva- ljujem predsednici tov. Almi VARL za obisk v bolnici in na domu.

Jerca Žvan
c. M. Tita 4a
Jesenice

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elek- trodnega obrata se iskreno zahvaljujem za darilo, ki sem ga prejela ob upokojitvi.

Kolektivu elektrodne ob- rata želim veliko uspehov v novem letu 1973.

Francka Šorl

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elek- trodnega obrata se najlepše zahvaljujem za lepo praktič- no darilo katerega sem pre- jela.

Delovnemu kolektivu želim veliko uspehov v novem letu 1973.

Rezka Ladič

ZAHVALA

Osnovni organizaciji snidi- kata Železarne in sindikalne- mu odboru obrata odjuztaža Štekel se najlepše zahvalju- jem za lepe želje v novolet- nih voščilih in sprejeto de- narno pomoč. Enako želim vsem članom kolektiva zdra- vo in uspešno novo leto 1973.

Anton Gabršček

NOVOLETNA ČESTITKA

Sindikalnemu odboru va- ljarne bluming — adjustaža želim srečno in uspehov pol- no novo leto 1973, ter se za- hvaljujem za darilo, ki sem ga prejel na občnem zboru.

Ivan Pajntar

PREKLIC

Preključujem neresnične be- sede, ki sem jih govoril o Mirku Ramušu, direktorju hotelskega podjetja Gorenjka, Jesenice in se mu zahvalju- jem, da je odstopil od tožbe.

Renato Uršič

Gledališče

Nedelja 14. januarja, ob 10. uri, Smiljan Rozman CUDEŽ- NI PISALNI STROJČEK, re- žija Stanka Geršakova, scena Jože Bedič. — MATINEJA.

Nedelja, 14. januarja, ob 19.30 Smiljan Rozman CU- DEŽNI PISALNI STROJ- ČEK, režija Stanka Geršako- va, scena Jože Bedič — IZ- VEN.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam karkoli po- magali ob smrti METE JA- NEŽIČ, iz Ceste Heroja Verdika 15.

Pavla in Jožica Kunstelj

HOKEJ NA LEDU

Slavija : Jesenice 1:6 (0:1, 1:2, 0:3)

V Ljubljani so Jeseničani precej časa rabili, da so strli odpor izredno borbenih Vevčanov. Do polovice tekme so naši hokejisti le enkrat uspeli premagati izredno razpoloženega vratarja Vevč Lomovška, ki je branil izredno in bil tudi skoraj edini zaslužen za nizko zmago Jeseničanov. Ko je v 37. minuti tekme Poljanšku drugič uspelo premagati obrambo Vevčanov, je že kazalo, da je njihov odpor strtl, toda minuto pozneje so igralci Slavije dosegli zadetek in zopet došli krila. Vseeno pa se je stalna premoč Jeseničanov morala obrestovati. Naši fantje so to v zadnji tretjini tudi izkoristili in prepričljivo zmagali.

Gole za Jesenice so dosegli: Poljanšek 3, Škrjanc 2, in F. Smolej 1.

Ker je ljubljanska Olimpija v Beogradu katastrofalno (11:0) premagala ekipo Partizana, se nam v soboto na igrišču Podmežaklja obeta izredno zanimiv in enakovreden derbi, ki bo morda že precej odločil za letošnji naslov državnega prvaka. Jeseniški hokejisti pri tem računajo na izdatno podporo publike, ki naj jih pride bodrit na športen način in brez nepotrebnih izpadov.

Kranjska gora : Celje

1:1 (0:1, 1:0, 0:0)

V odločilni tekmi za obstanek v prvi ligi, so igralci Kranjske gore pripravili eno zadnjih priložnosti za obstanek in si pustili odvzeti točko od ekipe, ki jim je najbližja na dnu lestvice. Vse kaže, da se bodo morali v letošnjem letu posloviti od prve lige, posebno pa s tako igro, kot so jo pokazali proti Celjanom.

Vse preveč je bilo obračunavanja in pretepanja na igrišču, bore malo pa hokeja in kombinacij. V tako pomembni tekmi bi se igralci morali zavedati tega, da se ne smejo pustiti izzivati k pretepu, saj so s pogostimi izključitvami posamezni igralci oškodovali celotno ekipo. Res je, da so gostje prvi pričeli z grobo in umazano igro, toda, žal so jim igralci Kranjske gore v nadaljevanju to začeli vračati in v pogledu grobosti prevzeli pobudo na igrišču. Tak način igre pa je gostom verjetno najbolj ustrezal, saj so s tem razbili uigranost ekipe in ob koncu odnesli iz Jesenic dragoceno točko.

Gol za Kranjsko goro je dosegel Razingar.

Kranjska gora : Olimpija (mladinci) 4:8 (2:2, 2:1, 0:5)

V derbi srečanju mladinskega državnega prvenstva

doslej še neporaženih ekip, so se mladi igralci Kranjske gore izredno upirali moštvu Olimpije, žal pa jim je v zadnji tretjini zmanjkalo moči in so izgubili.

Kranjskogorci so pričeli srečanje z izrednim poletom in uspeli celo povesti s 4:2. V tem delu tekme sta obe ekipi prikazali lep hokej in dosti lepih kombinacij. Žal pa mladi igralci Kranjske gore niso vzdržali tega ostrega tempa in v zadnji tretjini popolnoma popustili. Seveda pa je eden od vzrokov za poraz Kranjske gore tudi to, da so nastopili brez nekaterih do-

brih igralcev, ki so poškodovani ali bolni.

Gole za Kranjsko goro so dosegli: Brun 2, Horvat in Fartek 1.

Olimpija : Jesenice (pionirji) 4:7 (1:2, 1:1, 2:4)

Pričelo se je tudi prvenstvo Slovenije za mlajše hokejiste — pionirje. Jeseničani so gostovali v Ljubljani, kjer so zaslužno premagali ekipo ljubljanske Olimpije. Prikazali so zelo lepo igro in popolnoma nadigrali ekipo Olimpije. Bili so boljši vso tekmo in ob koncu zadovoljni in veseli zapustili Ljubljano.

Gole za Jesenice so dosegli: Golja 4, Jug, Pajič in Ščap 1.

bef

VIII. zimski spominski pohod na Stol

Planinci, taborniki, člani občinskega odbora ZZB NOB, lovci in smučarji z Jesenic že osmo leto organizirajo zimski spominski pohod na najvišji vrh zasneženih in razglednih Karavank, na Stol. Pohod organizirajo v počastitev bitke štiridesetih prvoborcev jeseniške Cankarjeve čete 20. februarja 1942 s prek 2000 Nemci in domačimi izdajalci.

Prvi spominski zimski pohod na Stol je bil 25. februarja leta 1962, ob dvajsetletnici bitke. Prvega pohoda se je udeležilo 50 navdušenih smučarjev, tabornikov, lovcev in planincev, ki so se odločili, da na pogorišču nekdanje Prešernove "koče", na najvišjem vrhu Karavank, zgrade nov planinski objekt. Za prvim pohodom se jih je do sedaj zvrstilo z vedno večjo udeležbo že sedem. Največja udeležba pa je bila dosežena v skrajno slabem, vihnem vremenu s prek 500 ljudi iz vseh krajev, mest in delavskih središč Slovenije.

Na Jesenicah in drugih krajih jeseniške, radovljiške

in tržiške občine pa so se že začele priprave za osmi spominski zimski pohod na Stol. Pohod bo v soboto in nedeljo, dne 17. in 18. februarja 1973, v počastitev 31-letnice bitke na Stolu. Ta pohod na Stol bo veliko bolj slovesen in množičen, ker bo uvodna planinsko alpinistična prireditev ob osemdesetletnici slovenskega planinstva (1793 do 1973) in sedemdesetletnice planinstva v jeseniški občini (1903—1973).

Na pobudo občinskega odbora ZZB NOB Jesenice in alpinističnega odseka PD Jesenice so priprave že v teku in pričakujejo doslej največjo udeležbo na vrhu zasneženega Stola.

Za uvod dvojice planinsko - alpinističnih predavanj

Na željo članov jeseniškega planinskega društva, ki v letošnjem letu stopa v svoje sedemdeseto leto in drugih ljubiteljev gora, se je planinsko društvo odločilo, da pripravi več kakovostnih predavanj in zanimivih izletov v domače in tuje gore.

Že v tem tednu in sicer danes, 12. januarja, bo ob 18. uri v veliki dvorani delavskega doma na Jesenicah predaval odličen predavatelj in mojster dokumentarne in umetniške fotografije Stane Belak-Šrauf. Le-ta je tudi naš vrhunski alpinist, vodilni član naše lanske IV. himalajske alpinistične odprave na peti najvišji vrh sveta, Makalu 8470 m, izpod katerega sta se morala v višini 8300 m vrniti Janko Ažman iz Mojstrane in Matic Maležič iz Ljubljane zaradi skrajno slabega vihnega vremena in neugodnih snežnih in ledenih prilik. Stane Belak je jeseniškemu občinstvu že več let dobro poznan kot naš najboljši vrhunski plezalec in alpinist, uspešen krotilec in zmagovalac najtežjih kopnih

in zasneženih ter v led uklopljenih sten in vrhov ter kot odličen predavatelj.

V mesecu februarju, prav tako v petek, dne 9. februarja, ob 18. uri, bo v istih prostorih predaval prof. Rado Kočvar z Jesenic o vzponu na streho Evrope, Mont Blanc.

Planinsko društvo Jesenice bo s svojim alpinističnim odsekom tudi pozneje nadaljevalo s ciklusom zanimivih in aktualnih predavanj v mesecu marcu in aprilu. Na ta način hoče Planinsko društvo Jesenice povečati zanimanje za planinstvo, plezalni šport in alpinizem med delovnimi ljudmi ter šolsko in delavsko mladino. Ob osemdesetletnici slovenskega planinstva in sedemdesetletnici organiziranega planinstva v jeseniški občini ima društvo v programu pomladitev in številčno povečanje svojega članstva.

Na letošnja zanimiva in kvalitetna planinsko alpinistična predavanja organizatorji vabijo čim širši krog

ljubiteljev in obiskovalcev gora ne samo z Jesenic temveč tudi iz drugih krajev bližnje in daljne okolice.

Dobitnik pokala VITRANC — Gustav Thöni — Italija

45 letnica triglavskega planinskega društva

Petintrideset let po ustanovitvi Slovenskega planinskega društva, 27. februarja 1893, so 8. januarja 1928 tudi nasledniki naših prvih planincev na Dovjem in v Mojstrani ustanovili 35. samostojno planinsko društvo, ki je bilo sedmo na Gorenjskem za Kamnikom, Radovljico, Kranjem, Jesenicami, Zelezniki in Trzinom.

Po ustanovitvi triglavskega planinskega društva na Dovjem in v Mojstrani so prebivalci triglavske doline znova zavijali rokave in z obema rokama prijeli za delo. Uredili in oskrbovali so planinsko postojanko na Zasipniški planini v Krmi in zgradili novo kočo na Mlinca sedlu v Karavankah pod Kepo. Oskrbovali so Staničevo kočo in vzorno skrbeli za gосто mrežo planinskih poti v Triglavu in njegovi sosesčini. Posebno pa so v letih po osvoboditvi hiteli z naglimi velikimi koraki v množičnost in vrhunost.

V 45. letih obstoja Planinskega društva na Dovjem in v Mojstrani, so vzgojili in izšolali vrsto odličnih plezalcev in alpinistov, ki danes segajo po samem vrhu ne samo slovenskega, temveč tudi jugoslovanskega in celo svetovnega alpinizma. Iz njihovih vrst so izšli naši prvi zmagovalci Walkerjevega stebra v 1400 metrski severni steni Grandes Jorasses, le-ti so ukrotili obraz Sfinge v severni steni Triglava in potegnili pri nas v severozahodni steni Stenarja prvo direttissimo. Lahko bi naštevati še in še njihove uspehe v stenah in robah. Med njimi so odlični alpski smučarji, vsakoletni zmagovalci tradicionalnih smučarskih tekmovanj naših plezalcev in alpinistov.

Ob velikem in pomembnem delovnem in življenjskem jubileju, 45. letnici jim iskreno čestitamo k doseženim uspehom v korist in zdravo rast množičnega rekreativnega planinstva med mladino in delovnimi ljudmi ter za pomemben prispevek k razvoju plezalnega športa in alpinizma. V jubilejnem letu slovenskega planinstva in njihovem lastnem jubileju jim želimo vso srečo in popolnega uspeha v sklopu naše prve slovenske alpinistične odprave v gore severne Amerike, v dolino Yesemite v stene II Capitan. Že letos ali vsaj v naslednjih letih pa naj bi s pomočjo planinskih društev Slovenije uresničili svoje dolgoletne želje in potrebe vseh domačih in tujih ljubiteljev in obiskovalcev Triglava in njegove sosesčine, povečanje in modernizacijo že 63 let starega Aljaževega doma. To leto naj bo tudi pobuda za ureditev ceste iz Mojstrane do severne triglavske stene in ureditev peš poti ob Bistrici mimo slapa Peričnika v Vrata. Vsem odličnim in požrtvovalnim ter sposobnim neutrudljivim gorskim reševalcem iz Dovjega in Mojstrane pa v jubilejnem letu želimo čim manj reševalnih intervencij.